

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

**Πρόταση για καθιέρωση
Εξετάσεων Τετραμήνων στη Μέση Εκπαίδευση
και για διαχωρισμό
των Παγκυπρίων Εξετάσεων σε
Παγκύπριες Εξετάσεις Απόλυσης και
Παγκύπριες Εξετάσεις Πρόσβασης**

Λευκωσία, Απρίλιος 2016

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΜΕΡΟΣ Α΄: ΠΕΡΙΛΗΨΗ	5
ΜΕΡΟΣ Β΄: ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΤΕΤΡΑΜΗΝΩΝ ΣΤΗ ΜΕΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	9
1. ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ	9
2. ΠΡΟΤΑΣΗ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΟΥ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ.....	11
2.1 Γυμνάσια, Α΄ και Β΄ Λυκείων /Τεχνικών Σχολών	16
2.2 Γ΄ Λυκείων /Τεχνικών Σχολών	20
3. ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ.....	20
ΜΕΡΟΣ Γ΄: ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ ΠΑΓΚΥΠΡΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	24
1. ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ	24
2. ΠΡΟΤΑΣΗ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΟΥ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ.....	27
3. ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ.....	31
4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΠΑΓΚΥΠΡΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΑΠΟΛΥΣΗΣ (ΠΕΑ) Α΄ ΚΑΙ Β΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟΥ	34
4.1 Οργάνωση και διεξαγωγή των ΠΕΑ	34
4.2 Θεματοθέτηση	35
4.3 Αποστολή εξεταστικών δοκιμίων	36
4.4 Α΄ και Β΄ σειρά.....	36
4.5 Δοκίμια μαθητών με διευκολύνσεις	37
4.6 Επιτηρήσεις	37
4.7 Διανομή και επιστροφή γραπτών.....	37
4.8 Οδηγίες διόρθωσης και βαθμολόγησης.....	39
4.9 Αναβαθμολογήσεις	39
4.10 Εξαγωγή βαθμών.....	40
4.11 Ανεξετάσεις, Απόλυση, Στασιμότητα.....	40
4.12 Εξετάσεις απόλυσης Ιδιωτικών Σχολείων	40
5. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΠΑΓΚΥΠΡΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΣΚΟΠΟΥΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ (ΠΕΠ) ΣΤΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΝΩΤΕΡΑ ΚΑΙ	40
5.1 Νέα Πλαίσια Πρόσβασης.....	42
5.2 Υφιστάμενη διαδικασία Θεματοθέτησης και Βαθμολόγησης	43
5.3 Διαδικασία Θεματοθέτησης.....	45
5.4 Διαδικασία Διόρθωσης	49
6. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΜΕΤΑ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	50
ΜΕΡΟΣ Δ΄: ΑΝΑΦΟΡΕΣ.....	54
1. ΝΟΜΟΘΕΣΙΕΣ	54

2. ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ.....	54
3. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	54
ΜΕΡΟΣ Ε΄: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	56
1. ΓΥΜΝΑΣΙΟ.....	57
2. Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ.....	59
3. Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ.....	64
4. Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ	69
5. ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΣΧΟΛΕΣ (α΄ μέρος).....	72
6. ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΣΧΟΛΕΣ (β΄ μέρος).....	75

ΜΕΡΟΣ Α΄: ΠΕΡΙΛΗΨΗ

1. Η καθιέρωση (από το σχολικό έτος 2010-11) της διαίρεσης του σχολικού έτους στη Μέση Γενική και στη Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση σε δύο τετράμηνα για σκοπούς αξιολόγησης των μαθητών, δεν είχε τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Οι μαθητές εξακολουθούν να έχουν μεγάλο φόρτο διαγωνισμάτων, ενώ η μεταφορά της πρώτης αξιολόγησης του μαθητή από τα μέσα Δεκεμβρίου στα τέλη Ιανουαρίου αποδείχθηκε μη αποτελεσματική για διαμορφωτικούς σκοπούς. Τα πιο πάνω θα είχαν αποφευχθεί, αν η καθιέρωση των τετραμήνων συνοδευόταν από την κατάργηση των ετήσιων εξετάσεων (στο τέλος του σχολικού έτους) και την καθιέρωση εξετάσεων στο τέλος κάθε τετραμήνου. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ) προτείνει την καθιέρωση Εξετάσεων Τετραμήνων για σκοπούς προαγωγής /απόλυσης, ως εξής: α) από το 2016-17 για όλες τις τάξεις Γυμνασίων, την Α΄ και Β΄ τάξη Λυκείων και την Α΄ τάξη Τεχνικών Σχολών, και β) από το 2017-18 για όλες τις τάξεις Γυμνασίων, Λυκείων /Τεχνικών Σχολών.
2. Οι Εξετάσεις Τετραμήνων θα διεξάγονται αμέσως μετά τη λήξη των μαθημάτων κάθε τετραμήνου του σχολικού έτους και θα στηρίζονται στα αναμενόμενα – με βάση τους στόχους που έχουν τεθεί – μαθησιακά αποτελέσματα και στη διδακτέα ύλη κάθε τετραμήνου όλων των εξεταζόμενων κατά τάξη για σκοπούς προαγωγής /απόλυσης μαθημάτων. Την ευθύνη οργάνωσης και διεξαγωγής των προαγωγικών εξετάσεων θα έχουν οι σχολικές μονάδες (Γυμνάσια, Λύκεια, Τεχνικές Σχολές).
3. Μετά τις Εξετάσεις του Α΄ τετραμήνου και με βάση την ανάλυση των αποτελεσμάτων της διαμορφωτικής αξιολόγησης εισάγεται για τους μαθητές όλων των τάξεων Γυμνασίων, Λυκείων /Τεχνικών Σχολών ο θεσμός της Περιόδου Ανατροφοδότησης και Υποστηρικτικής Διδασκαλίας διάρκειας μίας εβδομάδας. Στόχος της καινοτομίας αυτής θα είναι η αντιμετώπιση των διδακτικών αναγκών και η ενίσχυση των μαθητών τόσο στα εξεταζόμενα όσο και στα μη εξεταζόμενα μαθήματα. Η παρακολούθηση των μαθημάτων αυτών θα είναι υποχρεωτική.

4. Οι Ανεξετάσεις Σεπτεμβρίου για όσους μαθητές υστερούν, για όσους η φοίτησή τους χαρακτηρίζεται ως «μη πλήρης» και για όσους αδικαιολόγητα δεν προσήλθαν στις εξετάσεις, μεταφέρονται τον Ιούνιο του ίδιου σχολικού έτους. Για τους μαθητές των Γυμνασίων και της Α΄ και Β΄ τάξης Λυκείων /Τεχνικών Σχολών, οι οποίοι θα λαμβάνουν μέρος στις Ανεξετάσεις, εισάγεται στο τέλος του Β΄ τετραμήνου ο θεσμός της Περιόδου Ανατροφοδότησης και Υποστηρικτικής Διδασκαλίας στα εξεταζόμενα μαθήματα και σε όσα άλλα υστερούν διάρκειας δύο εβδομάδων. Η παρακολούθηση των μαθημάτων αυτών θα είναι υποχρεωτική για τους ανεξεταστέους. Οι υπόλοιποι μαθητές, με βάση ξεχωριστό πρόγραμμα που θα καταρτίζεται από τις Σχολικές Μονάδες, την πρώτη μέρα της περιόδου αυτής θα προσέρχονται στο σχολείο, θα παραλαμβάνουν από τους καθηγητές τους τα διορθωμένα γραπτά του Β΄ τετραμήνου και θα συζητούν τα αποτελέσματα.
5. Μετά τις Εξετάσεις του Β΄ τετραμήνου – εντός Ιουνίου – καθιερώνεται για τους μαθητές της Α΄ και Β΄ τάξης Λυκείων αναβαθμισμένος ο θεσμός της Εβδομάδας Εργασίας διάρκειας μίας εβδομάδας, και για τους μαθητές της Θεωρητικής Κατεύθυνσης Τεχνικών Σχολών ο αντίστοιχος θεσμός της Πρακτικής Εξάσκησης στη Βιομηχανία διάρκειας δύο εβδομάδων. Για τους μαθητές της Πρακτικής Κατεύθυνσης Τεχνικών Σχολών ο θεσμός της Πρακτικής Εξάσκησης στη Βιομηχανία επεκτείνεται σε τέσσερις εβδομάδες. Αναμένεται ότι οι καινοτομίες αυτές θα συνεισφέρουν ουσιαστικά στις σωστές επαγγελματικές επιλογές των μαθητών. Η παρακολούθηση τόσο της Εβδομάδας Εργασίας όσο και της Πρακτικής Εξάσκησης στη Βιομηχανία θα είναι υποχρεωτική.
6. Το υφιστάμενο (από το 2005-06) σύστημα των Παγκυπρίων Εξετάσεων (ΠΕ) για τους μαθητές της Γ΄ τάξης Λυκείων /Τεχνικών Σχολών επιχειρεί να εξυπηρετήσει ταυτόχρονα τον διαμορφωτικό και τον συγκριτικό σκοπό της αξιολόγησης, αφού το ίδιο εξεταστικό δοκίμιο χρησιμοποιείται για σκοπούς τόσο απόλυσης από τη Μέση Εκπαίδευση όσο και πρόσβασης στα Δημόσια Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΑΕΙ) Κύπρου και Ελλάδας. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να παρουσιάζονται διάφορα προβλήματα και

στρεβλώσεις στην όλη διαδικασία, τα οποία έχουν κατά καιρούς επισημανθεί. Ως εκ τούτου, το ΥΠΠ προτείνει τον διαχωρισμό των Παγκυπρίων Εξετάσεων σε Παγκύπριες Εξετάσεις Απόλυσης (ΠΕΑ), οι οποίες θα εξυπηρετούν τον διαμορφωτικό σκοπό αξιολόγησης, και σε Παγκύπριες Εξετάσεις Πρόσβασης στα ΑΑΕΙ (ΠΕΠ), οι οποίες θα εξυπηρετούν τον συγκριτικό σκοπό.

7. Οι ΠΕΑ θα διεξάγονται στο τέλος κάθε τετραμήνου του σχολικού έτους. Τα εξεταστικά δοκίμια θα καταρτίζονται βάσει συγκεκριμένου Πίνακα Προδιαγραφών, ο οποίος θα είναι γνωστός από την αρχή του έτους και θα απορρέει από το πλαίσιο των αναμενόμενων – με βάση τους στόχους που έχουν τεθεί – μαθησιακών αποτελεσμάτων και τη διδακτέα ύλη κάθε τετραμήνου της Γ΄ τάξης Λυκείων /Τεχνικών Σχολών όλων των εξεταζομένων για σκοπούς απόλυσης μαθημάτων. Οι ΠΕΑ θα διεξάγονται σε παγκύπρια βάση, θα στοχεύουν στη χορήγηση απολυτηρίου Μέσης Εκπαίδευσης, και σε αυτές θα συμμετέχουν υποχρεωτικά όλοι οι μαθητές Λυκείων, Τεχνικών Σχολών και Ιδιωτικών Σχολείων ιδίου τύπου. Την ευθύνη οργάνωσης και διεξαγωγής τους και εξαγωγής των αποτελεσμάτων θα έχουν οι Διευθύνσεις Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης (ΔΜΓΕ) και Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ΔΜΤΕΕ).
8. Οι ΠΕΠ θα διεξάγονται τον Ιούνιο κάθε σχολικού έτους. Τα εξεταστικά δοκίμια θα καταρτίζονται βάσει συγκεκριμένου Πίνακα Προδιαγραφών, ο οποίος θα δημοσιεύεται στον Οδηγό Παγκυπρίων Εξετάσεων και θα απορρέει από το σύνολο της διδακτέας ύλης της Γ΄ τάξης Λυκείων /Τεχνικών Σχολών όλων των εξεταζομένων για σκοπούς πρόσβασης μαθημάτων. Οι ΠΕΠ θα στοχεύουν στην κατάταξη και κατανομή των υποψηφίων στις προσφερόμενες από τα Δημόσια ΑΑΕΙ Κύπρου και Ελλάδας θέσεις, και σε αυτές θα μπορούν να συμμετέχουν απόφοιτοι Λυκείων, Τεχνικών Σχολών και Ιδιωτικών Σχολείων ιδίου και παρομοίου τύπου. Την ευθύνη οργάνωσης και διεξαγωγής των εξετάσεων και εξαγωγής των αποτελεσμάτων θα έχει η Υπηρεσία Εξετάσεων του ΥΠΠ.
9. Βάσει των αποτελεσμάτων των ΠΕΑ, και πριν από τις ΠΕΠ, εισάγεται για όλους τους μαθητές της Γ΄ τάξης Λυκείων /Τεχνικών Σχολών ο θεσμός της

Περίοδος Ανατροφοδότησης και Υποστηρικτικής Διδασκαλίας διάρκειας δύο εβδομάδων. Στόχος της καινοτομίας αυτής θα είναι η αντιμετώπιση των διδακτικών αναγκών των υστερούντων μαθητών οι οποίοι θα παρακαθίσουν στις Ανεξετάσεις, η ενίσχυση του γνωσιολογικού υπόβαθρου όσων θα παρακαθίσουν στις ΠΕΠ, καθώς και η γενικότερη καλλιέργεια δεξιοτήτων μάθησης και άλλων εγκάρσιων δεξιοτήτων. Η Περίοδος Ανατροφοδότησης και Υποστηρικτικής Διδασκαλίας θα προσφέρεται σε όλους τους τελειόφοιτους μαθητές ανάλογα με τις ανάγκες τους. Η παρακολούθηση των μαθημάτων αυτών θα είναι υποχρεωτική.

10. Σύμφωνα με τα νέα Πλαίσια Πρόσβασης στα Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΑΕΙ) Κύπρου και Ελλάδας, τα οποία θα τεθούν σε ισχύ από το σχολικό έτος 2017-18, τα εξεταζόμενα μαθήματα πρόσβασης στις Πανεπιστημιακές Σχολές θα είναι τέσσερα για κάθε Πλαίσιο Πρόσβασης, ενώ στα ΤΕΙ και στις Ανώτερες Σχολές θα είναι τρία. Κάθε υποψήφιος θα έχει το δικαίωμα να παρακαθίσει σε ένα ή περισσότερα Πλαίσια Πρόσβασης, ανεξαρτήτως της Κατεύθυνσης την οποία ακολουθεί στη Μέση Εκπαίδευση και ανεξαρτήτως του τύπου σχολείου στο οποίο φοιτά (Λύκειο, Τεχνική Σχολή, Ιδιωτικό Σχολείο ομοίου και παρομοίου τύπου), και να παρακαθίσει στις Εξετάσεις που αντιστοιχούν σε αυτά. Στην περίπτωση που θα παρακαθίσει σε περισσότερα μαθήματα από τα 4 ή 3 που απαιτούνται σε κάθε Πλαίσιο το οποίο επέλεξε, ο υποψήφιος οφείλει να δηλώσει τα μαθήματα από τα οποία θα εξαχθεί ο Βαθμός Πρόσβασης για κάθε Πλαίσιο.
11. Ως ημέρα προσέλευσης των μαθητών και έναρξης των μαθημάτων του σχολικού έτους για τα Γυμνάσια, Λύκεια /Τεχνικές Σχολές ορίζεται η πέμπτη εργάσιμη ημέρα μετά την 1η Σεπτεμβρίου κάθε έτους.

ΜΕΡΟΣ Β΄: ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΤΕΤΡΑΜΗΝΩΝ ΣΤΗ ΜΕΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

1. ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Το υφιστάμενο σύστημα του διαχωρισμού του σχολικού έτους στη Μέση Εκπαίδευση σε δύο τετράμηνα, αντί στα τρία τρίμηνα στα οποία διαχωριζόταν πριν, καθιερώθηκε τη χρονιά 2010-11 βάσει της τροποποίησης των Κανονισμών Λειτουργίας των Δημοσίων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης του 2010. Σύμφωνα με τους νέους Κανονισμούς το σχολικό έτος διαχωρίστηκε σε δύο τετράμηνα «για σκοπούς κατανομής της διδασκόμενης ύλης, αξιολόγησης των μαθητών και ωρολογίου προγράμματος», ως εξής:

α) Α΄ τετράμηνο: από την έναρξη των μαθημάτων μέχρι τις 20 Ιανουαρίου

β) Β΄ τετράμηνο: από τις 23 Ιανουαρίου μέχρι τη λήξη των μαθημάτων

Οι ημερομηνίες των τελικών Εξετάσεων (Μάιος – Ιούνιος για το Λύκειο και Ιούνιος για το Γυμνάσιο) και τα εξεταζόμενα μαθήματα παρέμειναν ως είχαν πριν το 2010. Μετά τη λήξη του Α΄ τετραμήνου και για δύο συνεχόμενες μέρες καθιερώθηκε για τους καθηγητές και εκπαιδευτές η παρακολούθηση επιμορφωτικών σεμιναρίων, ενώ οι μαθητές παραμένουν για δύο ημέρες στο σπίτι τους. Επίσης, με τους Τροποποιητικούς Κανονισμούς του 2010 ρυθμίστηκε ο τρόπος εξαγωγής της τελικής βαθμολογίας στα εξεταζόμενα και στα μη εξεταζόμενα μαθήματα, η παραπομπή στις Ανεξετάσεις Σεπτεμβρίου και η στασιμότητα.

Σύμφωνα με κοινές εγκυκλίους των Διευθύνσεων Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ημερομ. 3 και 24 Σεπτεμβρίου 2010), ο διαχωρισμός του σχολικού έτους σε δύο τετράμηνα εντασσόταν στο πλαίσιο της Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης και ήταν σύμφωνος με τις αρχές και τη φιλοσοφία των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων. Επίσης, ο διαχωρισμός αναμενόταν ότι θα λειτουργούσε πιο αποτελεσματικά, θα εξυπηρετούσε καλύτερα τους εκπαιδευτικούς και παιδαγωγικούς στόχους, και θα βοηθούσε να ξεπεραστούν τα προβλήματα που προέκυπταν από τον διαχωρισμό σε τρίμηνα. Συγκεκριμένα, στις εγκυκλίους αναφέρεται ότι με την εισαγωγή των τετραμήνων:

- 1) Οι μαθητές Γυμνασίου και Λυκείου θα απαλλαγούν από τον αχρειαστο φόρτο διαγωνισμάτων, καθώς και από την πίεση της βαθμολογίας ανά τρίμηνο. Θα απεγκλωβιστούν από τη λογική της συνεχούς βαθμοθηρίας και θα μπορούν πιο ήρεμοι να παρακολουθούν τα μαθήματα, να εργάζονται και να αξιολογούνται.
- 2) Οι καθηγητές θα έχουν τη δυνατότητα καλύτερης οργάνωσης της διδακτέας ύλης και πιο αποτελεσματικού προγραμματισμού στη βάση των πραγματικών χρονικών δεδομένων.
- 3) Οι καθηγητές θα μπορούν να χρησιμοποιούν νέες ανατροφοδοτικές μορφές συνεχούς και δημιουργικής αξιολόγησης, πέρα από τα τυποποιημένα διαγνωστικά δοκίμια, οι οποίες θα ανταποκρίνονται σε αξιολόγηση διαφορετικών δεξιοτήτων, ικανοτήτων και γνώσεων των μαθητών, π.χ. παρουσιάσεις, διαθεματικές εργασίες, projects, παραγωγή εντύπου, ηλεκτρονικού ή και άλλου υλικού κτλ.
- 4) Το τέλος του Α' και Β' τετραμήνου θα δίνει τη δυνατότητα στους καθηγητές, ιδιαίτερα των εξεταζομένων μαθημάτων, να κάνουν επαναλήψεις και ανακεφαλαιώσεις, που θα βοηθούν στην καλύτερη ανατροφοδοτική αξιολόγηση της επίδοσης του μαθητή, αλλά και της δικής τους δουλειάς.
- 5) Ο μεγαλύτερος χρονικός ορίζοντας των τετραμήνων θα δώσει τη δυνατότητα καλύτερης εκπαιδευτικής και παιδαγωγικής εργασίας και σχέσης μαθητών και καθηγητών, και πιο αντικειμενικής αξιολόγησης.

Η εφαρμογή του διαχωρισμού του σχολικού έτους σε δύο τετράμηνα ανταποκρίθηκε σε κάποιες από τις πιο πάνω προσδοκίες του ΥΠΠ του 2010, όχι όμως σε όλες. Παράλληλα, επέφερε και κάποιες επιπλέον στρεβλώσεις και δυσλειτουργίες. Συγκεκριμένα:

Διδάσκοντες και διδασκόμενοι απεγκλωβίστηκαν από τη χρονική στενότητα των τριμήνων. Με τον τρόπο αυτό οι καθηγητές απέκτησαν ευχέρεια για καλύτερη γνωριμία με τους μαθητές και για πιο αξιόπιστη και αντικειμενική αξιολόγησή τους. Η χρονική άνεση, όμως, δεν απέβη το ίδιο εποικοδομητική και για τους μαθητές. Η αίσθηση της άνεσης χρόνου που απέκτησαν μέχρι το τέλος του Α' τετραμήνου (20 Ιανουαρίου) οδήγησε σε μείωση της προσπάθειάς τους ή

και σε αδράνεια τους μήνες αυτούς, που είναι οι πιο παραγωγικοί του σχολικού έτους. Επιπλέον, η χορήγηση του πρώτου «Δελτίου Ετήσιας Επίδοσης» με τα αποτελέσματα της πρώτης διαμορφωτικής αξιολόγησης στα τέλη Ιανουαρίου, είχε ως συνέπεια να μην γίνεται έγκαιρη επισήμανση των αδυναμιών των μαθητών, ενώ κατέστησε πολύ στενό το εναπομένον χρονικό περιθώριο για να εντατικοποιήσουν οι μαθητές την προσπάθειά τους και να τις καλύψουν. Οι καθηγητές όχι μόνο δεν μείωσαν τον αριθμό των διαγωνισμάτων – τόσο στα εξεταζόμενα όσο και στα μη εξεταζόμενα μαθήματα – αλλά σε κάποιες περιπτώσεις τον αύξησαν, καθώς τα διαγωνίσματα ωθούν τους μαθητές σε συστηματικότερη μελέτη. Επιπλέον, οι επαναλήψεις συνέχισαν να γίνονται από τους καθηγητές με κριτήριο τη διεξαγωγή των διαγωνισμάτων και όχι τα χρονικά όρια των τετραμήνων. Η επιμόρφωση των καθηγητών στο διήμερο ανάμεσα στα δύο τετράμηνα αποδείχθηκε ωφέλιμη για αυτούς, λόγω των σεμιναρίων παιδαγωγικής και επιστημονικής σημασίας που παρακολουθούν, όμως η τοποθέτησή της τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή, λίγες μόνο μέρες μετά τις διακοπές των Χριστουγέννων, αποδείχθηκε άκαιρη για τους μαθητές. Τέλος, η μεγάλη έκταση ύλης, στην οποία καλούνται να εξεταστούν οι μαθητές στις Γραπτές Προαγωγικές ή Απολυτήριες Εξετάσεις στο τέλος του σχολικού έτους, εξακολουθεί να αποτελεί πηγή άγχους για τους μαθητές.

2. ΠΡΟΤΑΣΗ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΟΥ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα πιο πάνω προβλήματα και να γίνουν εφικτοί οι στόχοι που τέθηκαν από το ΥΠΠ το 2010 – όταν εφαρμόστηκε η πρόταση για τον διαχωρισμό του σχολικού έτους σε δύο τετράμηνα – το ΥΠΠ εισηγείται αφενός τη συνέχιση του διαχωρισμού του σχολικού έτους στη Μέση Εκπαίδευση σε δύο τετράμηνα, αφετέρου την αντικατάσταση των Τελικών Γραπτών Εξετάσεων του έτους με Γραπτές Εξετάσεις Τετραμήνων, που θα αφορούν μόνο την ύλη του κάθε τετραμήνου ξεχωριστά, και ουσιαστικά τη μετατροπή των εξετάσεων αυτών σε εξετάσεις διαμορφωτικού χαρακτήρα. Συγκεκριμένα, οι Τελικές Γραπτές Προαγωγικές Εξετάσεις – για τις δύο πρώτες τάξεις Γυμνασίων, Λυκείων /Τεχνικών Σχολών – θα αντικατασταθούν με Γραπτές Προαγωγικές Εξετάσεις Α' και Β' τετραμήνου, και οι Τελικές Γραπτές Απολυτήριες Εξετάσεις – για την Γ' τάξη Γυμνασίων, Λυκείων /Τεχνικών Σχολών

– με Γραπτές Απολυτήριες Εξετάσεις Α΄ και Β΄ τετραμήνου. Ταυτόχρονα, όπως φαίνεται αναλυτικά πιο κάτω (βλ. ΜΕΡΟΣ Γ), το ΥΠΠ προτείνει τον διαχωρισμό των Παγκυπρίων Εξετάσεων σε Παγκύπριες Εξετάσεις Απόλυσης και σε Παγκύπριες Εξετάσεις Πρόσβασης. Τέλος, το διήμερο Επιμόρφωσης για τους καθηγητές θα κατανεμηθεί ανά μία ημέρα στο κάθε τετράμηνο, και την ευθύνη οργάνωσής του θα έχουν οι Σχολικές Μονάδες, στο πλαίσιο και της αυτονόμησής τους. Ειδικά για το σχολικό έτος 2016-17 η Επιμόρφωση του Α΄ τετραμήνου θα γίνει κατά τη διάρκεια Σεπτεμβρίου – Οκτωβρίου και θα αφορά το νέο σύστημα (Εξετάσεις Τετραμήνων, Διαμορφωτική Αξιολόγηση κτλ).

Οι Εξετάσεις Τετραμήνων θα έχουν διαμορφωτικό χαρακτήρα και θα διενεργούνται μετά τη λήξη των μαθημάτων κάθε τετραμήνου του σχολικού έτους, ως εξής:

	Α΄ τετράμηνο	Β΄ τετράμηνο
Γυμνάσια	τέλος β΄ – αρχές γ΄ δεκαημέρου Δεκεμβρίου	α΄ δεκαήμερο Ιουνίου
Α΄ Λυκείων	τέλος β΄ – αρχές γ΄ δεκαημέρου Δεκεμβρίου	τέλος β΄ δεκαημέρου Μαΐου – τέλος Μαΐου
Β΄ Λυκείων	β΄ δεκαήμερο – αρχές γ΄ δεκαημέρου Δεκεμβρίου	τέλος β΄ δεκαημέρου Μαΐου – τέλος Μαΐου
Γ΄ Λυκείων	β΄ δεκαήμερο – αρχές γ΄ δεκαημέρου Δεκεμβρίου	β΄ δεκαήμερο – αρχές γ΄ δεκαημέρου Μαΐου
Α΄ Τεχνικών Σχολών	τέλος β΄ – αρχές γ΄ δεκαημέρου Δεκεμβρίου	β΄ δεκαήμερο – αρχές γ΄ δεκαημέρου Μαΐου
Β΄ Τεχνικών Σχολών	β΄ δεκαήμερο – αρχές γ΄ δεκαημέρου Δεκεμβρίου	β΄ δεκαήμερο – αρχές γ΄ δεκαημέρου Μαΐου
Γ΄ Τεχνικών Σχολών	β΄ δεκαήμερο – αρχές γ΄ δεκαημέρου Δεκεμβρίου	β΄ δεκαήμερο – αρχές γ΄ δεκαημέρου Μαΐου

Οι ακριβείς ημερομηνίες θα καθορίζονται από την Αρμοδία Αρχή.

Για την εξαγωγή του βαθμού του έτους στα εξεταζόμενα μαθήματα θα χρησιμοποιείται ο πιο κάτω τύπος, που δίνει σχετικά μεγαλύτερη βαρύτητα στους βαθμούς των τετραμήνων και μικρότερη στους βαθμούς των Εξετάσεων:

30% ο βαθμός Α' τετραμήνου (τετρ. Α')

30% ο βαθμός Β' τετραμήνου (τετρ. Β')

20% ο βαθμός των Εξετάσεων Α' τετραμήνου (εξ. Α')

20% ο βαθμός των Εξετάσεων Β' τετραμήνου (εξ. Β')

Βαθμός Έτους = $0,3 \cdot (\text{τετρ. Α}' + \text{τετρ. Β}') + 0,2 \cdot (\text{εξ. Α}' + \text{εξ. Β}')$

Ο βαθμός των τετραμήνων θα βασίζεται στη συντρέχουσα, με έμφαση στη δημιουργική, αξιολόγηση των μαθητών κατά τη διάρκεια των μαθημάτων του τετραμήνου, δηλαδή στα αποτελέσματα γραπτών δοκιμών ελέγχου, στον βαθμό και την ποιότητα της συμμετοχής στη διαδικασία της διδασκαλίας, στον βαθμό ανταπόκρισης σε εργασίες που αναμένονται να συμπληρωθούν στο σπίτι (κατ' οίκον εργασία), στην αξιολόγηση διαθεματικών και άλλων εργασιών (projects), στην αξιολόγηση άλλων δεξιοτήτων /ικανοτήτων /γνώσεων, στη συμμετοχή σε συναφείς σχολικές δραστηριότητες κτλ.

Με την καθιέρωση Εξετάσεων Τετραμήνων αναμένεται ότι:

- οι μαθητές θα απαλλαγούν από έναν σημαντικό αριθμό διαγωνισμάτων – ειδικά το πρώτο τετράμηνο – αφού στα μέσα Δεκεμβρίου θα έχουν ήδη αρχίσει τη διεξαγωγή τους οι Εξετάσεις Α' Τετραμήνου
- οι μαθητές θα μελετούν από την αρχή πιο συστηματικά, αφού θα ξέρουν ότι το δεύτερο δεκαήμερο Δεκεμβρίου θα γίνεται η κατάθεση της βαθμολογίας του Α' τετραμήνου
- με τη μείωση των διαγωνισμάτων θα δοθεί ώθηση στην αξιοποίηση των νέων ανατροφοδοτικών μορφών συνεχούς και δημιουργικής αξιολόγησης (διαθεματικών εργασιών, παρουσιάσεων, projects κτλ)

- οι καθηγητές θα κάνουν επαναλήψεις και ανακεφαλαιώσεις στο τέλος των δύο τετραμήνων, πράγμα που θα βοηθά στην καλύτερη προετοιμασία των μαθητών για τις εξετάσεις
- θα εντοπίζονται έγκαιρα οι εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητών, κάτι που θα συμβάλει στη βελτίωση της επίδοσής τους
- οι καθηγητές θα παίρνουν έγκαιρα ανατροφοδοτική αξιολόγηση της δουλειάς τους και θα αναπροσαρμόζουν τις μεθόδους διδασκαλίας που ακολουθούν
- η ετήσια εξεταστέα ύλη θα κατανέμεται στις Εξετάσεις δύο τετραμήνων, κάτι που θα έχει ως αποτέλεσμα την αποφόρτωση ύλης από το τέλος της χρονιάς και θα οδηγεί στη μείωση του άγχους και της πίεσης
- η κατανομή των δύο ημερών Επιμόρφωσης των καθηγητών στον χρόνο των δύο τετραμήνων θα συμβάλει στην πιο αποτελεσματική διοργάνωση των δράσεων και στη διαμόρφωσή τους με βάση τις ανάγκες της σχολικής μονάδας.

Με βάση τα Νέα Ωρολόγια Προγράμματα (ΝΩΠ), που ξεκίνησαν σταδιακά την εφαρμογή τους στη Μέση Εκπαίδευση από το φετινό σχολικό έτος (2015-16), η πρόταση για τις Εξετάσεις Τετραμήνων θα τεθεί σε ισχύ από το 2016-17 για όλες τις τάξεις Γυμνασίων, για την Α΄ και Β΄ τάξη Λυκείων και για την Α΄ τάξη Τεχνικών Σχολών. Από το 2017-18 θα εφαρμοστεί σε όλες τις τάξεις Γυμνασίων, Λυκείων /Τεχνικών Σχολών.

Σύμφωνα με το Νέο Ωρολόγιο Πρόγραμμα (ΝΩΠ) της Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης:

- 1) Στο Γυμνάσιο οι διδακτικές περίοδοι γίνονται 38 ενώ τα εξεταζόμενα μαθήματα παραμένουν τα ίδια (βλ. ΜΕΡΟΣ Ε΄, 1).
- 2) Στο Λύκειο οι διδακτικές περίοδοι παραμένουν 35. Στην Α΄ Τάξη οι μαθητές χωρίζονται σε τέσσερις (4) Ομάδες Μαθημάτων Προσανατολισμού (ΟΜΠ), σε καθεμιά των οποίων παρακολουθούν 31 περιόδους μαθημάτων Κοινού Κορμού και 4 περιόδους μαθημάτων προσανατολισμού (δύο μαθήματα από δύο περιόδους το καθένα). Εξεταζόμενα μαθήματα είναι τα Νέα Ελληνικά, τα Μαθηματικά (κοινού

κορμού ή προσανατολισμού, αναλόγως της ΟΜΠ) και άλλα δύο (2) μαθήματα, αναλόγως της ΟΜΠ (βλ. ΜΕΡΟΣ Ε΄, 2).

- 3) Στη Β΄ και στην Γ΄ τάξη Λυκείου οι μαθητές χωρίζονται σε έξι (6) Κατευθύνσεις, σε καθεμιά των οποίων παρακολουθούν 19 περιόδους μαθημάτων Κοινού Κορμού και 16 περιόδους μαθημάτων Κατεύθυνσης. Τα μαθήματα Κατεύθυνσης είναι για τρεις Κατευθύνσεις τρία (3) υποχρεωτικά και ένα (1) επιλεγόμενο, και για άλλες τρεις Κατευθύνσεις δύο (2) υποχρεωτικά και ένα (1) επιλεγόμενο. Τα μαθήματα των Κατευθύνσεων έχουν επιστημονική και παιδαγωγική συνάφεια μεταξύ τους. Εξεταζόμενα μαθήματα στη Β΄ και Γ΄ τάξη είναι τα Νέα Ελληνικά και τα τέσσερα (4) μαθήματα των Κατευθύνσεων (βλ. ΜΕΡΟΣ Ε΄, 3 και 4).

Σύμφωνα με το Νέο Ωρολόγιο Πρόγραμμα (ΝΩΠ) της Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ΜΤΕΕ):

- 1) Δημιουργούνται εννέα (9) Κλάδοι Θεωρητικής Κατεύθυνσης και οκτώ (8) Κλάδοι Πρακτικής Κατεύθυνσης, με σύγχρονες Ειδικότητες (βλ. ΜΕΡΟΣ Ε΄, 5 (μέρος α΄)). Ο μαθητής επιλέγει από το Α΄ έτος Κατεύθυνση, Κλάδο και Ειδικότητα. Οι Ειδικότητες ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της Βιομηχανίας και της αγοράς εργασίας, και στοχεύουν στην ευέλικτη εξειδίκευση των μαθητών.
- 2) Κάθε Κατεύθυνση εμπεριέχει Μαθήματα Γενικής Εκπαίδευσης και Μαθήματα Τεχνικής Εκπαίδευσης. Τα Μαθήματα Γενικής και Τεχνικής Εκπαίδευσης διακρίνονται σε Μαθήματα Κοινού Κορμού (ανά Κλάδο και Ειδικότητα) και σε Επιλεγόμενα Μαθήματα (Εμβάθυνσης, Ενίσχυσης, Εμπλουτισμού και Εξειδίκευσης). Οι μαθητές μπορούν να επιλέξουν συνολικά 4 περιόδους, είτε από μία ομάδα μαθημάτων είτε σε συνδυασμό (βλ. ΜΕΡΟΣ Ε΄, 6 (μέρος β΄)).
- 3) Τα Μαθήματα Κλάδου και Ειδικότητας προσφέρονται με την εξής αναλογία: τέσσερις (4) περίοδοι Τεχνολογία Ι, τρεις (3) περίοδοι Σχέδιο ή Τεχνολογία ΙΙ και οι υπόλοιπες περίοδοι Εργαστηριακά Μαθήματα. Η αναλογία αυτή είναι δυνατόν να διαφοροποιείται ανά Κλάδο, Ειδικότητα ή Έτος, ανάλογα με τις ανάγκες (βλ. ΜΕΡΟΣ Ε΄, 6 (μέρος β΄)).

- 4) Στο τέλος του Α΄ και Β΄ έτους προσφέρεται Πρακτική Εξάσκηση στη Βιομηχανία, κάτι το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της όλης εκπαίδευσης.

2.1 Γυμνάσια, Α΄ και Β΄ Λυκείων /Τεχνικών Σχολών

Οι Εξετάσεις Τετραμήνων θα διεξάγονται αμέσως μετά τη λήξη των μαθημάτων κάθε τετραμήνου του σχολικού έτους, και θα στηρίζονται στα αναμενόμενα – με βάση τους στόχους που έχουν τεθεί – μαθησιακά αποτελέσματα και στη διδακτέα ύλη κάθε τετραμήνου όλων των εξεταζομένων κατά τάξη για σκοπούς προαγωγής και απόλυσης από το Γυμνάσιο μαθημάτων. Τα εξεταστικά δοκίμια θα στηρίζονται στους σημαντικούς στόχους των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων σε σχέση με το περιεχόμενο και τους Δείκτες Επιτυχίας και Επάρκειας (τα απαιτούμενα επίπεδα γνώσεων και τη διδαχθείσα ύλη) κάθε τετραμήνου.

Οι Εξετάσεις Τετραμήνων θα διεξάγονται σε επίπεδο σχολείου και την ευθύνη οργάνωσης και διεξαγωγής τους και εξαγωγής των αποτελεσμάτων θα έχουν οι Σχολικές Μονάδες (Γυμνάσια, Λύκεια /Τεχνικές Σχολές) με επικεφαλής τον Διευθυντή τους.

Αμέσως μετά τη διεξαγωγή των Εξετάσεων του Α΄ τετραμήνου θα παρέχεται η ευκαιρία σε καθηγητές και μαθητές να αξιοποιούν τα αποτελέσματα της διαμορφωτικής αξιολόγησης. Συγκεκριμένα, με τη συμπλήρωση της διόρθωσης των γραπτών, ο Παιδαγωγικός Σύμβουλος ΒΔ Α΄ κάθε σχολείου θα δίνει οδηγίες στους διδάσκοντες, για να αναλύσουν και να αξιολογήσουν τα μαθησιακά αποτελέσματα σε σχέση με το γνωστικό αντικείμενο που διδάσκουν και να εντοπίσουν τις γνωστικές ανάγκες των μαθητών τους, συμπληρώνοντας δελτίο ποιοτικής αξιολόγησης. Οι καθηγητές θα μπορούν να ετοιμάζουν διδακτικό υλικό, το οποίο θα στοχεύει στη θεραπεία των διαφαινόμενων αναγκών και το οποίο θα αξιοποιείται στην Περίοδο Ανατροφοδότησης και Υποστηρικτικής Διδασκαλίας, που εισάγεται για τους μαθητές όλων των τάξεων αμέσως μετά. Ο θεσμός της Περιόδου Ανατροφοδότησης και Υποστηρικτικής Διδασκαλίας

διαρκείας μίας εβδομάδας θα έχει στόχο την κάλυψη των βασικότερων γνωστικών αδυναμιών των μαθητών, τόσο στα εξεταζόμενα μαθήματα (με βάση τα αποτελέσματα των Εξετάσεων του Α' τετραμήνου και τη συνολική επίδοση των μαθητών στο τετράμηνο), όσο και στα μη εξεταζόμενα μαθήματα (με βάση τη συνολική επίδοση των μαθητών στο Α' τετράμηνο). Η παρακολούθηση των μαθημάτων αυτών θα είναι υποχρεωτική για όλους τους μαθητές.

Ανάλογο πρόγραμμα θα προσφέρεται και μετά το τέλος των Εξετάσεων του Β' τετραμήνου. Συγκεκριμένα, μετά τα αποτελέσματα της διαμορφωτικής αξιολόγησης του Β' τετραμήνου, θα προσφέρεται Περίοδος Ανατροφοδότησης και Υποστηρικτικής Διδασκαλίας διάρκειας δύο εβδομάδων στους μαθητές οι οποίοι θα παρακαθίσουν στις Ανεξετάσεις, δηλαδή σε όσους υστερούν, σε όσους η φοίτησή τους χαρακτηρίζεται ως «μη πλήρης» και σε όσους αδικαιολόγητα δεν προσήλθαν στις Εξετάσεις. Η Περίοδος Ανατροφοδότησης και Υποστηρικτικής Διδασκαλίας προσφέρεται για να καλύψουν οι μαθητές τις γνωστικές αδυναμίες τους στα εξεταζόμενα μαθήματα καθώς και σε όσα άλλα μαθήματα υστερούν. Προτείνεται η προσφορά τουλάχιστον δύο περιόδων διδασκαλίας την ημέρα για κάθε μάθημα στο οποίο ο μαθητής θα παρακαθίσει σε Ανεξέταση. Η παρακολούθηση των μαθημάτων της Περιόδου Ανατροφοδότησης και Υποστηρικτικής Διδασκαλίας θα είναι υποχρεωτική για όσους θα συμμετέχουν στις Ανεξετάσεις. Όποιος μαθητής δεν παρακολουθεί το 80% των μαθημάτων αυτών, θα παραμένει στάσιμος. Οι υπόλοιποι μαθητές, με βάση ξεχωριστό πρόγραμμα που θα καταρτίζεται από τις Σχολικές Μονάδες, την πρώτη μέρα της Περιόδου Ανατροφοδότησης και Υποστηρικτικής Διδασκαλίας θα προσέρχονται στο σχολείο, θα παραλαμβάνουν από τους καθηγητές τους τα διορθωμένα γραπτά του Β' τετραμήνου και θα συζητούν τα αποτελέσματα.

Οι Ανεξετάσεις για όσους μαθητές υστερούν, για όσους η φοίτησή τους χαρακτηρίζεται ως «μη πλήρης» και για όσους αδικαιολόγητα δεν προσήλθαν στις εξετάσεις, με σκοπό την προαγωγή των μαθητών στην επόμενη τάξη, θα διενεργούνται μετά την Περίοδο Ανατροφοδότησης και Υποστηρικτικής Διδασκαλίας, στο τέλος Ιουνίου, και όχι στις αρχές Σεπτεμβρίου, όπως γίνεται τώρα. Η μεταφορά των Ανεξετάσεων τον Ιούνιο αφορά όλες τις τάξεις

Γυμνασίων, Λυκείων /Τεχνικών Σχολών και θα έχει σοβαρά οφέλη για τους μαθητές. Συγκεκριμένα, αναμένεται ότι:

- η διεξαγωγή των Ανεξετάσεων πριν τη μεσολάβηση των καλοκαιρινών μηνών θα είναι πιο αποδοτική από παιδαγωγικής πλευράς
- την ευθύνη της προετοιμασίας των μαθητών θα την αναλαμβάνει το σχολείο, πράγμα που θα καθιστά εκτός των άλλων αχρείαστη την καταφυγή τους στην παραπαιδεία
- η μεταφορά των Ανεξετάσεων τον Ιούνιο θα συμβάλει και στην πιο ομαλή έναρξη του νέου σχολικού έτους, καθώς τα σχολεία θα γνωρίζουν έγκαιρα τον αριθμό των μαθητών κάθε τάξης και κάθε τμήματος.

Τα εξεταστικά δοκίμια των Ανεξετάσεων θα ετοιμάζονται από τις σχολικές μονάδες, θα είναι μικρής διάρκειας και θα εξετάζουν πυρηνικές γνώσεις. Τα σχετικά με τις Ανεξετάσεις και τη στασιμότητα των μαθητών θα καθορίζονται από τους Κανονισμούς Λειτουργίας των Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης.

Καινοτομία για τα Λύκεια αποτελεί η αναδιαμόρφωση και επέκταση του θεσμού της Εβδομάδας Εργασίας. Συγκεκριμένα, καθιερώνεται μετά τις Εξετάσεις του Β' τετραμήνου (εντός Ιουνίου) για τους μαθητές των Α' και Β' τάξεων Λυκείων ο θεσμός της Εβδομάδας Εργασίας. Η Εβδομάδα Εργασίας για την Α' τάξη θα έχει τη μορφή απασχόλησης των μαθητών σε χώρους εργασίας, ενώ για τη Β' τάξη θα έχει τη μορφή παρακολούθησης εργαστηρίων και διαλέξεων εντός και εκτός σχολείου. Αντίστοιχα, για τους μαθητές των Τεχνικών Σχολών, για μεν τη Θεωρητική Κατεύθυνση καθιερώνεται ο θεσμός της Πρακτικής Εξάσκησης στη Βιομηχανία διάρκειας δύο εβδομάδων, για δε την Πρακτική Κατεύθυνση επεκτείνεται ο θεσμός αυτός σε τέσσερις εβδομάδες (αντί μιας ημέρας εβδομαδιαίως επί συνόλου 30 εβδομάδων στο Γ' έτος, όπως γίνεται σήμερα).

Η απασχόληση των μαθητών σε χώρους εργασίας είναι μια άριστη διεθνής πρακτική, που προσφέρει πολύτιμη εμπειρία. Θα βοηθήσει τους μαθητές της Α' Λυκείου /Τεχνικών Σχολών: 1) να συνειδητοποιήσουν την οικονομική και κοινωνική αξία της εργασίας, 2) να αποκτήσουν άμεση γνώση των απαιτήσεων και καθηκόντων που επιβάλλουν οι πραγματικές συνθήκες εργασίας, 3) να

κάνουν παρατηρήσεις και διαπιστώσεις βοηθητικές για τις μετέπειτα ακαδημαϊκές και επαγγελματικές επιλογές τους, σε σχέση με τις δικές τους κλίσεις και ικανότητες, και 4) να καλλιεργήσουν δεξιότητες ομαδικότητας, συνεργασίας και επιχειρηματικότητας.

Το πρόγραμμα για τους μαθητές της Β΄ Λυκείου θα περιλαμβάνει χρήσιμες διαθεματικές δράσεις, με στόχο την απόκτηση από τους μαθητές προσωπικών, κοινωνικών και επαγγελματικών δεξιοτήτων, όπως: συγγραφή βιογραφικού σημειώματος (CV) και βιογραφικού σημειώματος EUROPASS, παρουσιάσεις διαφόρων επαγγελμάτων και υπηρεσιών από ειδικούς, εργαστήρια πληροφορικής για εκμάθηση του τρόπου εύρεσης των αναγκαίων πληροφοριών για τους κλάδους σπουδών, επισκέψεις σε πανεπιστημιακά ιδρύματα και παρακολούθηση διαλέξεων, εκμάθηση των βασικών αρχών της διαμεσολάβησης, εφαρμογή του προγράμματος «Ενδυνάμωση» κ.ά.

Για τους μαθητές των Τεχνικών Σχολών η αναβάθμιση του θεσμού της περιόδου απασχόλησης στη βιομηχανία εξυπηρετεί συγκεκριμένους εκπαιδευτικούς στόχους και θέτει τους μαθητές μας στην ίδια μαθησιακή θέση σε σχέση με μαθητές των αντίστοιχων προγραμμάτων στην Ευρώπη.

Η παρακολούθηση της Εβδομάδας Εργασίας και της Πρακτικής Εξάσκησης στη Βιομηχανία θα είναι υποχρεωτική για όλους τους μαθητές Α΄ και Β΄ τάξης Λυκείων /Τεχνικών Σχολών. Επειδή το πρόγραμμα θα πραγματοποιείται κατά τη διάρκεια της Περιόδου Ανατροφοδότησης και Υποστηρικτικής Διδασκαλίας για τους Ανεξεταστέους μαθητές, οι μαθητές αυτοί θα το παρακολουθούν μετά τις Ανεξετάσεις. Για τους μαθητές των Λυκείων η Εβδομάδα Εργασίας εντάσσεται στο πρόγραμμα Δράση – Δημιουργικότητα – Κοινωνική Προσφορά (ΔΔΚ), ενώ όσοι μαθητές των Τεχνικών Σχολών δεν ολοκληρώσουν την Πρακτική Εξάσκηση στη Βιομηχανία, δεν θα μπορούν να εξασφαλίσουν απολυτήριο στην Γ΄ τάξη.

Τόσο η Εβδομάδα Εργασίας όσο και η περίοδος Πρακτικής Εξάσκησης στη Βιομηχανία θα οργανώνονται, θα παρακολουθούνται και θα αξιολογούνται από τις Σχολικές Μονάδες, οι οποίες για τον σκοπό αυτό θα πρέπει να συστήσουν

Ομάδα Εβδομάδας Εργασίας, αποτελούμενη από έναν ΒΔ, έναν καθηγητή ΣΕΑ και καθηγητές διαφόρων ειδικοτήτων. Επιπρόσθετα προς την Εβδομάδα Εργασίας, και με σκοπό την ενίσχυση των μαθητών πριν τη διαμόρφωση των επιλογών τους για τη Β΄ Λυκείου, θα συνεχίσει να εφαρμόζεται κατά το Α΄ τετράμηνο της Α΄ τάξης το Διήμερο Εργασίας, το οποίο θα αποσκοπεί στην ενημέρωση των μαθητών για τα επαγγέλματα και την αγορά εργασίας. Αντίστοιχο πρόγραμμα ενημέρωσης θα εφαρμόζεται και για τους μαθητές της Γ΄ Γυμνασίου, με σκοπό την ενίσχυσή τους ενόψει των επιλογών που θα πρέπει να κάνουν για την Α΄ Λυκείου. Η διάρκεια του προγράμματος της Γ΄ Γυμνασίου θα αυξηθεί, από δύο ημέρες που είναι σήμερα, σε τρεις (Τριήμερο Εργασίας).

2.2 Γ΄ Λυκείων /Τεχνικών Σχολών

Λεπτομέρειες για τη διεξαγωγή των Εξετάσεων Τετραμήνων για την Γ΄ Λυκείου δίνονται στο ΜΕΡΟΣ Γ΄, 4.

3. ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Η αξιολόγηση του μαθητή αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της διδασκαλίας και βασική δεξιότητα για κάθε εκπαιδευτικό, αφού αναγνωρίζεται μέσα από τις έρευνες ως σημαντικός παράγοντας αποτελεσματικότητας. Συνεπώς, με την αξιολόγηση που γίνεται από τον εκπαιδευτικό καθ' όλη τη διάρκεια της χρονιάς, αλλά και με αυτήν που καθιερώνεται τώρα στο τέλος κάθε τετραμήνου, αναμένεται ότι θα καταστεί δυνατός ο έγκαιρος και επαρκής εντοπισμός των διδακτικών αναγκών των μαθητών, αλλά και ολόκληρου του σχολείου, και αυτό θα συμβάλει στη βελτίωση του όλου εκπαιδευτικού συστήματος. Με τη συστηματική και συνεχή διεξαγωγή διαμορφωτικής αξιολόγησης, που εστιάζεται στην άντληση και αξιοποίηση πληροφοριών σχετικά με τον βαθμό κάλυψης των εκπαιδευτικών στόχων, θα γίνεται έγκαιρη επισήμανση και διάγνωση των αδυναμιών των μαθητών και των διδακτικών αναγκών, ώστε να λαμβάνονται έγκαιρα οι κατάλληλες διορθωτικές /υποστηρικτικές ενέργειες ανάλογα με τις ανάγκες και ιδιαιτερότητες των εκάστοτε μαθητών.

Η διαμορφωτική αξιολόγηση (formative assessment), όπως έχει διαφανεί από διάφορες έρευνες και πρόσφατες μετα-αναλύσεις, επιτελεί πολλαπλές λειτουργίες στη διδασκαλία και τη μάθηση, και έχει πολύπλευρα οφέλη (e.g. Black & Wiliam, 1998; Hattie, 2012; Kyriakides, Christoforou & Charalambous, 2013; Herman et al., 2006; Kyriakides et al., 2015). Με τη χρήση των δεδομένων που συλλέγονται παρέχει στον εκπαιδευτικό τη δυνατότητα να προβαίνει στον απαραίτητο αναστοχασμό σχετικά με την αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας του και των διδακτικών μεθόδων και μέσων που χρησιμοποιεί, και να παρεμβαίνει, ώστε να αντιμετωπίζονται οι ελλείψεις που παρατηρούνται. Παράλληλα, η διαμορφωτική αξιολόγηση, επειδή δεν στηρίζεται σε μονοδιάστατη βαθμολόγηση, οδηγεί στον σχηματισμό του συνολικού προφίλ δεξιοτήτων του κάθε μαθητή. Έτσι, εντοπίζονται γενικές τάσεις – όσον αφορά ελλείψεις, αδυναμίες, παρανοήσεις – και περιοχές που χρήζουν βελτίωσης. Συγκεκριμένα, η διαμορφωτική αξιολόγηση δίνει τη δυνατότητα στους εκπαιδευτικούς να εντοπίζουν έγκαιρα στόχους οι οποίοι δεν έχουν κατακτηθεί επαρκώς από τους μαθητές, και οι οποίοι είναι προαπαιτούμενοι για μετάβαση σε επόμενες γνωστικές πτυχές του μαθήματος, και να επανέρχονται επιμένοντας στην κάλυψή τους, προτού προχωρήσουν στους επόμενους στόχους. Αυτός άλλωστε αναμένεται ότι θα είναι και ο ρόλος που θα διαδραματίσει η υποστηρικτική διδασκαλία που θα προσφέρεται, αφού θα δίνει τον απαραίτητο χρόνο για ενίσχυση του γνωσιολογικού υποβάθρου των μαθητών σε τομείς όπου παρουσιάζονται ελλείψεις.

Πρόσθετα, η βιβλιογραφία καταδεικνύει τη θετική επίδραση της συνεχούς διαμορφωτικής αξιολόγησης (continuous assessment) στα μαθησιακά αποτελέσματα (Creemers & Kyriakides, 2008; Hattie & Temperley, 2007). Η υιοθέτηση των Εξετάσεων διαμορφωτικού χαρακτήρα στο τέλος κάθε τετραμήνου συνεισφέρει στη συστηματικοποίηση της προσπάθειας εφαρμογής της συνεχούς αξιολόγησης, όπως και στην ορθή χρήση των αποτελεσμάτων της για σκοπούς καλύτερης οργάνωσης της διαδικασίας διδασκαλίας και μάθησης, και για σκοπούς καλύτερης και πρακτικότερης επαγγελματικής εξέλιξης (Nitko, 1995; Puhl, 1997). Τονίζεται συνεπώς, η σημασία όχι μόνο της συνεχούς

αξιολόγησης, αλλά της συνεχούς αξιολόγησης η οποία διενεργείται για διαμορφωτικούς σκοπούς.

Προσπάθεια για παρόμοιες μεταρρυθμίσεις πραγματοποιείται και σε άλλες χώρες, όπως στην Αγγλία, όπου επιδιώκεται η μετατροπή της διαδικασίας λήψης των Γενικών Πιστοποιητικών Εκπαίδευσης (General Certificate of Education – GCE) και των Γενικών Πιστοποιητικών Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (General Certificate of Secondary Education – GCSE) σε μια διαδικασία συνεχούς αξιολόγησης (Stringer, 2012). Παρόλο που οι εξετάσεις αυτές γίνονται κατά κύριο λόγο για συγκριτικούς σκοπούς, η μέχρι τώρα σύγκριση των δύο μορφών αξιολόγησης, δηλαδή του συστήματος της συνεχούς αξιολόγησης (modular examinations) και της αξιολόγησης που πραγματοποιείται σε μια μόνο χρονική στιγμή (linear examinations), καταδεικνύει τα θετικά αποτελέσματα της πρώτης (Rodeiro & Nadas, 2011).

Η συνεχής αξιολόγηση έχει καταδειχθεί ως ιδιαίτερα σημαντική για σκοπούς ενίσχυσης μαθητών που παρουσιάζουν αδυναμίες, αφού αποδεικνύεται ότι συμβάλλει -εκτός των άλλων- στην αποβολή του επιπρόσθετου άγχους που προκαλείται από μία μόνο αξιολόγηση σε συγκεκριμένη χρονική στιγμή. Για τον λόγο αυτό η συνεχής αξιολόγηση συμβάλλει στην προώθηση όχι μόνο της ποιότητας στην εκπαίδευση, αλλά και της ισότητας, καθώς παρέχει ευκαιρίες μάθησης και διαφοροποίησης των τεχνικών και μεθόδων αξιολόγησης, λειτουργώντας και ως μια μορφή αντισταθμιστικής παιδείας για τις αδυναμίες των μαθητών. Έτσι, η παροχή στους μαθητές επιπρόσθετης ευκαιρίας διαμορφωτικής αξιολόγησης μέσω των Εξετάσεων στο τέλος και των δύο τετραμήνων μπορεί να συμβάλει στην περαιτέρω ενίσχυση και στήριξη όσων παρουσιάζουν αδυναμίες λόγω μειονεκτικού κοινωνικο-οικονομικού περιβάλλοντος ή λόγω άλλων παραγόντων.

Σημαντική είναι και για ένα άλλο λόγο η συνεχής διαμορφωτική αξιολόγηση, τόσο για μαθητές μικρότερων τάξεων όσο και για τους τελειόφοιτους μαθητές. Οι γραπτές προαγωγικές και απολυτήριες εξετάσεις που διοργανώνονται μέχρι σήμερα περιλαμβάνουν ένα αρκετά βαρυφορτωμένο γνωστικό φορτίο στα

διάφορα μαθήματα. Αυτό οδηγεί στην έλλειψη του απαραίτητου χρόνου για εμπέδωση, κατανόηση και αφομοίωση της νέας γνώσης, καθώς και στη μεγιστοποίηση του άγχους των μαθητών, ιδιαίτερα αυτών με περισσότερες αδυναμίες, γεγονός που ενδεχομένως επιδρά αρνητικά στη συνολική τους απόδοση. Σύμφωνα με τη θεωρία του Γνωστικού Φορτίου (Cognitive Load Theory), η εργαζόμενη μνήμη σε κάθε δεδομένη στιγμή μπορεί να απορροφήσει περιορισμένη ποσότητα νέων πληροφοριών (Chandler & Sweller, 1991; Kirschner, 2002; Plass, Moreno & Brünken, 2010; Sweller, 2011). Συνεπώς, κατά τη διδασκαλία της η νέα γνώση πρέπει να κατανέμεται με τέτοιο τρόπο, ώστε να μην συσσωρεύεται στο τέλος του σχολικού έτους, αλλά να υπάρχει επαρκής χρόνος για εμπέδωση.

Η προτεινόμενη διαμορφωτική αξιολόγηση σε επίπεδο γραπτών Εξετάσεων στο τέλος των δύο τετραμήνων και η Περίοδος Ανατροφοδότησης και Υποστηρικτικής Διδασκαλίας στοχεύει ακριβώς στη διόρθωση των αδυναμιών του εκπαιδευτικού μας συστήματος που σχετίζονται με τις ανωτέρω έρευνες.

ΜΕΡΟΣ Γ΄: ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ ΠΑΓΚΥΠΡΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

1. ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Οι Παγκύπριες Εξετάσεις (ΠΕ) αποτελούν έναν σημαντικό θεσμό του εκπαιδευτικού συστήματος της Κύπρου, αφού είναι οι μοναδικές Εξετάσεις που διεξάγονται σε παγκύπριο επίπεδο. Το υφιστάμενο σύστημα των ΠΕ, βάσει του σχετικού περί διεξαγωγής των Παγκυπρίων Εξετάσεων Νόμου 22(1) 2006, εξυπηρετεί δύο σκοπούς, που είναι αφενός η χορήγηση Απολυτηρίου στους μαθητές των Δημοσίων ή και Ιδιωτικών Σχολείων ιδίου τύπου Μέσης Εκπαίδευσης, και αφετέρου η χορήγηση του Πιστοποιητικού Πρόσβασης και του Γενικού Βαθμού Πρόσβασης για εισδοχή των υποψηφίων στα Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΑΕΙ) της Κύπρου και της Ελλάδας. Οι δύο σκοποί εξυπηρετούνται μέσα από μια εξέταση και συνεπώς από το ίδιο εξεταστικό δοκίμιο. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να προκαλούνται διάφορα προβλήματα και στρεβλώσεις στην όλη διαδικασία, κάτι που έχει κατά καιρούς επισημανθεί, με κυριότερη των οποίων την απόδοση έμφασης στον συγκριτικό σκοπό της αξιολόγησης και την παραγνώριση σε μεγάλο βαθμό του διαμορφωτικού σκοπού.

Ακολούθως, καταδεικνύονται τα θετικά στοιχεία του υφιστάμενου συστήματος, αλλά και τα αρνητικά.

Θετικά στοιχεία:

- 1) Σύμφωνα με τα αποτελέσματα έρευνας που πραγματοποιήθηκε στη βάση των βαθμολογιών πρόσβασης συμμετεχόντων στις ΠΕ, το παρόν σύστημα χαρακτηρίζεται από πολύ καλή προβλεπτική εγκυρότητα (Κυριακίδης, 2010). Συγκεκριμένα, η έρευνα χρησιμοποίησε ως δεδομένα τις βαθμολογίες πρόσβασης όλων των υποψηφίων στις ΠΕ 2001 και στις ΠΕ 2002, και διερεύνησε κατά πόσον οι συγκεκριμένες βαθμολογίες είχαν σχέση με τη μετέπειτα ακαδημαϊκή και επαγγελματική πορεία των ατόμων αυτών. Η έρευνα κατέδειξε ότι τα αποτελέσματα των ΠΕ είναι δυνατό να προβλέψουν την ακαδημαϊκή ανέλιξη και την επαγγελματική

σταδιοδρομία. Αντίθετα, οι βαθμολογίες σε επίπεδο σχολείου δεν έχουν καμία προβλεπτική εγκυρότητα, αφού δεν φάνηκε να σχετίζονται με τη μετέπειτα ακαδημαϊκή επίδοση των μαθητών (Κυριακίδης, 2010).

- 2) Το υφιστάμενο σύστημα εξετάσεων χαρακτηρίζεται από υψηλή, εσωτερική αξιοπιστία ($\alpha \geq 0.90$) - internal reliability of each scale - και σχετικά καλή συνέπεια όσον αφορά τη βαθμολόγηση των γραπτών (inter-rater reliability). Σε ορισμένα εξεταστικά δοκίμια το ποσοστό των γραπτών που χρειάζεται αναβαθμολόγηση είναι σχετικά ψηλό σε σχέση με τα διεθνή πρότυπα (AERA, APA & NCME, 2014).
- 3) Η ανάλυση των εξεταστικών δοκιμών του υφιστάμενου συστήματος δείχνει ότι οι περισσότερες ερωτήσεις έχουν ικανοποιητικό δείκτη διάκρισης – και άρα δίνεται η δυνατότητα διάκρισης και επιλογής των καταλληλότερων υποψηφίων για εισδοχή στα ΑΑΕΙ – θα ήταν όμως επιστημονικά ορθότερο αν ήταν ψηλότερος.
- 4) Το σύστημα της στατιστικής επεξεργασίας των βαθμολογιών των υποψηφίων, η οποία εφαρμόζεται βάσει του σχετικού Νόμου 22(1)/2006, είναι ικανοποιητικό (Κυριακίδης, 2010). Σχετική έρευνα έδειξε ότι η στατιστική μέθοδος που χρησιμοποιείται για σκοπούς εξαγωγής του Γενικού Βαθμού Πρόσβασης των υποψηφίων οδηγεί σε παρόμοια κατάταξη με αυτή στην οποία θα οδηγούσε η χρήση μεθόδων της σύγχρονης θεωρίας μέτρησης (Item Response Theory).
- 5) Το υφιστάμενο σύστημα των ΠΕ είναι, και θεωρείται από την κοινή γνώμη, αδιάβλητο.

Αρνητικά στοιχεία:

- 1) Λόγω του ότι το υφιστάμενο σύστημα των ΠΕ δεν αφορά αποκλειστικά την επιλογή και κατάταξη των υποψηφίων μαθητών στις διάφορες Σχολές /Τμήματα των ΑΑΕΙ, αλλά και την απόλυσή τους από τα σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης, έχουν εντοπιστεί δυσκολίες που αφορούν την ποιότητα των εξεταστικών δοκιμών. Συγκεκριμένα, οι περισσότερες ερωτήσεις έχουν υψηλό δείκτη διάκρισης – είναι δηλαδή περισσότερο κατάλληλες για σκοπούς πρόσβασης στα ΑΑΕΙ αντί για σκοπούς

απόλυσης από τη Μέση Εκπαίδευση – ενώ κάποιες ερωτήσεις έχουν πιο χαμηλό δείκτη διάκρισης – είναι δηλαδή περισσότερο κατάλληλες για σκοπούς απόλυσης από τη Μέση Εκπαίδευση αντί για σκοπούς πρόσβασης στα ΑΑΕΙ. Ο διπλός σκοπός της αξιολόγησης, δηλαδή, έχει ως αποτέλεσμα τα εξεταστικά δοκίμια να μην ικανοποιούν επαρκώς τις απαιτήσεις ούτε της συγκριτικής αξιολόγησης (για σκοπούς πρόσβασης στα ΑΑΕΙ) ούτε της διαμορφωτικής αξιολόγησης (για σκοπούς απόλυσης από τη Μέση Εκπαίδευση).

- 2) Ο καταρτισμός των εξεταστικών δοκιμίων στο υφιστάμενο σύστημα δεν βασίζεται σε αναλυτικό Πίνακα Προδιαγραφών, κάτι που έχει ως αποτέλεσμα να μην είναι πάντοτε δυνατή η εξέταση της εγκυρότητας του περιεχομένου των εξεταστικών δοκιμίων. Εκ των ανωτέρω, φαίνεται να υπάρχει πρόβλημα όσον αφορά τον έλεγχο της συσχέτισης των ερωτήσεων /θεμάτων των εξεταστικών δοκιμίων (αντιπροσωπευτικότητα) με τους πλέον σημαντικούς στόχους των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων καθώς και με τα βασικά επίπεδα γνώσεων που επιδιώκονται στα σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης.
- 3) Το ισχύον σύστημα των ΠΕ δεν δίνει την ευκαιρία αξιοποίησης της στατιστικής ανάλυσης των αποτελεσμάτων, για σκοπούς υποστήριξης των μαθητών οι οποίοι φαίνεται να παρουσιάζουν βασικές και άλλες γνωστικές αδυναμίες.
- 4) Έχει διαφανεί η ανάγκη αναθεώρησης των κριτηρίων επιλογής θεματοθετών και βαθμολογητών, ώστε να επιτευχθεί ποιοτική αναβάθμιση, τόσο της θεματοθέτησης όσο και της διόρθωσης και βαθμολόγησης.
- 5) Στο ισχύον σύστημα των ΠΕ δεν εφαρμόζεται κανένα σύστημα μετα-αξιολόγησης των αποτελεσμάτων, το οποίο να παρέχει δεδομένα που θα μπορούν να αποτελέσουν βάση για βελτίωσή του. Συγκεκριμένα, το σύστημα μετα-αξιολόγησης συμβάλλει στον εντοπισμό των ασαφειών και των προβλημάτων που μπορεί να παρουσιάζουν τα κριτήρια ή τα εργαλεία αξιολόγησης, αλλά και στον έλεγχο των ικανοτήτων όσων εμπλέκονται στο σύστημα αξιολόγησης (π.χ. θεματοθετών, διορθωτών

και βαθμολογητών, υπευθύνων για την επεξεργασία των δεδομένων).
Συνεπώς, η εισαγωγή του κρίνεται απαραίτητη.

2. ΠΡΟΤΑΣΗ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΟΥ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Το ΥΠΠ προτείνει τον διαχωρισμό των ΠΕ σε ΠΕ για σκοπούς απόλυσης (Παγκύπριες Εξετάσεις Απόλυσης – ΠΕΑ) από τη Μέση Εκπαίδευση (Γυμνάσια, Λύκεια, Ιδιωτικά Σχολεία ιδίου τύπου), οι οποίες θα εξυπηρετούν τον διαμορφωτικό σκοπό αξιολόγησης, και σε ΠΕ για σκοπούς πρόσβασης (Παγκύπριες Εξετάσεις Πρόσβασης – ΠΕΠ) στα Δημόσια ΑΑΕΙ της Κύπρου και της Ελλάδας, οι οποίες θα εξυπηρετούν τον συγκριτικό σκοπό αξιολόγησης. Η αξιολόγηση για διαμορφωτικούς σκοπούς των μαθητών της Γ' τάξης Λυκείων /Τεχνικών Σχολών δεν θα περιορίζεται μόνο στο τέλος του σχολικού έτους, αλλά, όπως και για όλες τις υπόλοιπες τάξεις Γυμνασίων, Λυκείων /Τεχνικών Σχολών, θα γίνεται στο τέλος κάθε σχολικού τετραμήνου (βλ. ΜΕΡΟΣ Β).

Τα εξεταστικά δοκίμια, τόσο του Α' όσο και του Β' τετραμήνου, όλων των εξεταζομένων για σκοπούς απόλυσης μαθημάτων, θα καταρτίζονται στη βάση Πίνακα Προδιαγραφών διαμορφωτικής αξιολόγησης. Την ευθύνη δημιουργίας, παρακολούθησης και ενημέρωσης του Πίνακα Προδιαγραφών θα έχουν οι Διευθύνσεις Μέσης Γενικής (ΔΜΓΕ), και Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ΔΜΤΕΕ). Ο Πίνακας Προδιαγραφών των εξεταστικών δοκιμίων κάθε τετραμήνου, ο οποίος θα είναι γνωστός από την αρχή του έτους, θα περιλαμβάνει τους σημαντικούς στόχους του Αναλυτικού Προγράμματος σε σχέση με το περιεχόμενο και τους Δείκτες Επιτυχίας και Επάρκειας (τα απαιτούμενα επίπεδα γνώσεων και τη διδακτέα ύλη) κάθε τετραμήνου όλων των εξεταζομένων για σκοπούς απόλυσης μαθημάτων, καθώς και αντιπροσωπευτικές ασκήσεις όσον αφορά το περιεχόμενο και τον βαθμό δυσκολίας τους. Όσον αφορά τον καταρτισμό των εξεταστικών δοκιμίων κάθε τετραμήνου των ΠΕΑ, στόχος είναι να εμπλέκονται άμεσα όσο το δυνατόν περισσότεροι εκπαιδευτικοί, οι οποίοι θα συμβάλλουν στην ανάπτυξη Τράπεζας Ερωτήσεων. Συγκεκριμένα, οι Διευθύνσεις Μέσης Γενικής, και Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης θα έχουν την ευθύνη δημιουργίας,

παρακολούθησης και ενημέρωσης Τράπεζας Ερωτήσεων, στην οποία οι καθηγητές και εκπαιδευτές θα μπορούν να αναρτούν προτάσεις για πιθανά θέματα που θα καλύπτουν συγκεκριμένες πτυχές του Πίνακα Προδιαγραφών, θα σχολιάζουν άλλες προτάσεις ή και αποτελέσματα που προέκυψαν από πιλοτική χορήγησή τους και θα κάνουν εισηγήσεις για τον Οδηγό Διόρθωσης. Ακολούθως, οι Επιτροπές Θεματοθέτησης (ΕΘ) κάθε μαθήματος θα αξιολογούν την Τράπεζα Ερωτήσεων και, αξιοποιώντας την ως ένα από τα εργαλεία, θα προβαίνουν στη διαμόρφωση του τελικού εξεταστικού δοκιμίου και του Οδηγού Διόρθωσης (βλ. ΜΕΡΟΣ Γ', 4.2). Ταυτόχρονα, θα αναπτυχθούν δίκτυα (networks) ανάμεσα στους εκπαιδευτικούς, με στόχο την επαγγελματική τους επιμόρφωση σε θέματα που αφορούν την ανάπτυξη εργαλείων μέτρησης και την αξιοποίηση δεδομένων που προκύπτουν από έναν διαμορφωτικό μηχανισμό αξιολόγησης (Antoniou, 2012).

Μετά το τέλος των ΠΕΑ Α' τετραμήνου τα αποτελέσματα θα αναλύονται και θα αξιολογούνται – όπως και τα αποτελέσματα των προηγούμενων τάξεων (βλ. ΜΕΡΟΣ Β', 2) – και με βάση αυτά θα προσφέρεται στους μαθητές της Γ' τάξης Λυκείων /Τεχνικών Σχολών Περίοδος Ανατροφοδότησης και Υποστηρικτικής Διδασκαλίας διάρκειας μίας εβδομάδας, με στόχο την κάλυψη των βασικότερων γνωστικών αδυναμιών των μαθητών και την καλύτερη και έγκαιρη προετοιμασία τους για τις ΠΕΑ Β' τετραμήνου και τις ΠΕΠ. Μαθήματα κατά την Περίοδο Ανατροφοδότησης και Υποστηρικτικής Διδασκαλίας θα παρέχονται, τόσο στα εξεταζόμενα μαθήματα (με βάση τα αποτελέσματα των εξετάσεων του Α' τετραμήνου και τη συνολική επίδοση των μαθητών), όσο και στα μη εξεταζόμενα μαθήματα (με βάση τη συνολική επίδοση των μαθητών στο Α' τετράμηνο).

Μετά το τέλος των ΠΕΑ Β' τετραμήνου τα αποτελέσματα θα αναλύονται και θα αξιολογούνται και πάλι, και με βάση αυτά τον Ιούνιο θα προσφέρεται σε όλους τους τελειόφοιτους μαθητές Περίοδος Ανατροφοδότησης και Υποστηρικτικής Διδασκαλίας διάρκειας δύο εβδομάδων. Οι Σχολικές Μονάδες την περίοδο αυτή θα οργανώνουν τη διδασκαλία με τέτοιο τρόπο, ώστε να καλύπτει τις ανάγκες όλων των τελειοφοίτων, και συγκεκριμένα: 1) όσων στοχεύουν στις ΠΕΠ για

εισδοχή στα ΑΑΕΙ Κύπρου και Ελλάδας, 2) όσων θα παρακαθίσουν στις Ανεξετάσεις το προσεχές διάστημα (βλ. πιο κάτω), και 3) όσων δεν στοχεύουν στις ΠΕΠ, αλλά προτίθενται να φοιτήσουν σε ιδιωτικά Πανεπιστήμια εσωτερικού και σε Πανεπιστήμια εκτός Ελλάδας, ή δεν θα συνεχίσουν τις σπουδές τους. Με βάση την πιο πάνω διαίρεση οι Σχολικές Μονάδες και οι καθηγητές θα πρέπει είτε 1) να δίνουν έμφαση σε ενότητες των εξεταζομένων για σκοπούς πρόσβασης μαθημάτων, στις οποίες παρουσιάστηκαν χαμηλά αποτελέσματα στις ΠΕΑ, ώστε να γίνεται κατάλληλη προετοιμασία των μαθητών για τις ΠΕΠ, είτε 2) να ενισχύουν τους μαθητές που υστερούν στα εξεταζόμενα στις ΠΕΑ ή σε μη εξεταζόμενα μαθήματα, ώστε να επιτύχουν στις Ανεξετάσεις που ακολουθούν, είτε 3) να αναπτύσσουν στους τελειοφοίτους δεξιότητες μάθησης /ζωής πολύ χρήσιμες για τη μετέπειτα προσωπική, ακαδημαϊκή ή επαγγελματική τους ζωή. Για τους μαθητές της δεύτερης ομάδας προτείνεται η προσφορά τουλάχιστον δύο περιόδων διδασκαλίας την ημέρα για κάθε μάθημα στο οποίο ο μαθητής θα παρακαθίσει σε Ανεξέταση. Η παρακολούθηση των μαθημάτων της Περιόδου Ανατροφοδότησης και Υποστηρικτικής Διδασκαλίας του Β' τετραμήνου θα εντάσσεται για όλους τους μαθητές της Γ' τάξης στο πρόγραμμα Δράση - Δημιουργικότητα - Κοινωνική Προσφορά. Οι μαθητές που θα συμμετέχουν στις Ανεξετάσεις πρέπει υποχρεωτικά να παρακολουθούν το 80% των μαθημάτων αυτών. Σε αντίθετη περίπτωση θα παραπέμπονται στην επόμενη εξεταστική περίοδο.

Μετά το πέρας της Περιόδου Ανατροφοδότησης και Υποστηρικτικής Διδασκαλίας Β' τετραμήνου, και με σκοπό την απόλυση των μαθητών, θα διεξάγονται, όπως και για όλες τις προηγούμενες τάξεις, οι Ανεξετάσεις για όσους μαθητές υστερούν, για όσους η φοίτησή τους χαρακτηρίζεται ως «μη πλήρης» και για όσους αδικαιολόγητα δεν προσήλθαν στις Εξετάσεις.

Τα εξεταστικά δοκίμια των Ανεξετάσεων θα ετοιμάζονται στη σχολική μονάδα, θα είναι μικρής διάρκειας και θα εξετάζουν πυρηνικές γνώσεις. Όσοι μαθητές αποτυγχάνουν στις Ανεξετάσεις θα παρακάθηνται εκ νέου σε Ανεξετάσεις τον Φεβρουάριο. Τα σχετικά με τις Ανεξετάσεις και τη στασιμότητα των μαθητών θα καθορίζονται από τους Κανονισμούς Λειτουργίας των Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης.

Μετά το πέρας των Ανεξετάσεων θα ακολουθούν οι Παγκύπριες Εξετάσεις Πρόσβασης (ΠΕΠ), των οποίων την ευθύνη οργάνωσης και διεξαγωγής καθώς και εξαγωγής των αποτελεσμάτων θα έχει η Υπηρεσία Εξετάσεων του ΥΠΠ. Τα εξεταστικά δοκίμια των ΠΕΠ θα βασίζονται σε συγκεκριμένους Πίνακες Προδιαγραφών, οι οποίοι θα απορρέουν από το σύνολο της διδακτέας ύλης της Γ΄ Λυκείου όλων των εξεταζομένων για σκοπούς πρόσβασης μαθημάτων, και θα στοχεύουν στην κατανομή των υποψηφίων στις προσφερόμενες από τα Δημόσια ΑΑΕΙ Κύπρου και Ελλάδας θέσεις. Συνεπώς, οι ΠΕΠ θα έχουν αποκλειστικά συγκριτικό σκοπό, που θα αφορά τη σύγκριση και κατάταξη των υποψήφιων για εισαγωγή στις διάφορες Σχολές /Τμήματα των ΑΑΕΙ και ως εκ τούτου θα περιλαμβάνουν θέματα με υψηλό δείκτη διάκρισης. Με τον τρόπο αυτό αναμένεται ότι θα βελτιωθεί και το σύστημα της στατιστικής επεξεργασίας που εφαρμόζεται σήμερα, το οποίο θεωρείται μεν ικανοποιητικό, παρουσιάζει όμως κάποιες στρεβλώσεις, που οφείλονται στον χαμηλό δείκτη διάκρισης κάποιων μερών των εξεταστικών δοκιμίων.

Οι καινοτομίες, οι οποίες περιγράφονται πιο πάνω σε σχέση με τον διαχωρισμό των Εξετάσεων διαμορφωτικής και συγκριτικής αξιολόγησης και την καθιέρωση διαμορφωτικών Εξετάσεων στο τέλος κάθε τετραμήνου, αναμένεται ότι θα βελτιώσουν πολύ το υφιστάμενο σύστημα των Εξετάσεων και τις συνθήκες μάθησης για τους μαθητές της Γ΄ τάξης Λυκείων /Τεχνικών Σχολών. Όπως και για τις προηγούμενες τάξεις, η διεξαγωγή διαμορφωτικής αξιολόγησης στο μέσο της χρονιάς και η αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της θα έχει πολλές ευεργετικές συνέπειες (βλ. ΜΕΡΟΣ Γ΄), ενώ η Περίοδος Ανατροφοδότησης και Υποστηρικτικής Διδασκαλίας μετά τη λήξη των δύο τετραμήνων θα ενισχύει τους τελειοφοίτους, με στόχο την επιτυχία τους στις επόμενες εξετάσεις, αλλά θα συμβάλλει και στην ανάπτυξη δεξιοτήτων μάθησης και άλλων εγκάρσιων δεξιοτήτων, χρήσιμων για τη μετέπειτα εκπαιδευτική, επαγγελματική και προσωπική ζωή τους. Τέλος, η μεταφορά των Ανεξετάσεων τον Ιούνιο θα δίνει στους ανεξεταστέους μαθητές τη δυνατότητα – αν εξασφαλίσουν απολυτήριο – να διεκδικήσουν με ουσιαστικό τρόπο θέση στα ΑΑΕΙ Κύπρου και Ελλάδας, συμμετέχοντας από την πρώτη κατανομή.

Η πρόταση για τον διαχωρισμό των Παγκυπρίων Εξετάσεων σε Παγκύπριες Εξετάσεις Απόλυσης και Παγκύπριες Εξετάσεις Πρόσβασης θα τεθεί σε ισχύ από το σχολικό έτος 2017-18.

3. ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Οι δύο κυριότεροι σκοποί της αξιολόγησης των μαθητών είναι, αφενός η παροχή βοήθειας στους καθηγητές και εκπαιδευτές για τη διάγνωση των μαθησιακών αναγκών των μαθητών τους, ώστε να παρέχουν υποστηρικτική /ενισχυτική διδασκαλία προσαρμοσμένη στις ανάγκες και ιδιαιτερότητες του καθενός (διαμορφωτικός σκοπός – formative), και, αφετέρου η παροχή πληροφόρησης σε εκπαιδευτικούς, γονείς και μαθητές για τις ικανότητες των μαθητών σε σχέση με τους υπόλοιπους μαθητές της τάξης τους (συγκριτικός σκοπός – summative). Η διαμορφωτική αξιολόγηση θεωρείται αναπόσπαστο μέρος της διδακτικής πράξης και λαμβάνει υπόψη τον δυναμικό χαρακτήρα της εκπαίδευσης, με απώτερο στόχο τη μαθησιακή πρόοδο και ανάπτυξη των μαθητών (βλ. και ΜΕΡΟΣ Β΄, 3).

Από τις αρχές της δεκαετίας του 1990 και εξής είναι καθολικά αποδεκτό ότι είναι πρακτικά αδύνατο να αναπτυχθεί ένα έγκυρο σύστημα αξιολόγησης με το οποίο να επιτυγχάνεται ταυτόχρονα τόσο ο διαμορφωτικός όσο και ο συγκριτικός σκοπός αξιολόγησης (Brown, 1991; Daugherty, 1995; Black, & Wiliam, 2009; Brookhart, 2004; Brown, 2004; Christoforidou et al., 2014; Harlen & James, 1997; Kyriakides, 2005; Kyriakides, Archambault, & Janosz, 2013). Ο σκοπός για τον οποίο διενεργείται μια αξιολόγηση καθορίζει τόσο τη διαδικασία σχεδιασμού και χορήγησης των εργαλείων αξιολόγησης, όσο και τη βαθμολόγηση, εξαγωγή και κοινοποίηση των αποτελεσμάτων. Συγκεκριμένα:

Στην περίπτωση της συγκριτικής αξιολόγησης κατά τον καταρτισμό των εξεταστικών δοκιμίων δίνεται μεγαλύτερη έμφαση στην κατασκευή ερωτήσεων με υψηλό δείκτη διάκρισης, ώστε να επιτυγχάνεται η διάκριση των ικανών από τους λιγότερο ικανούς μαθητές /υποψηφίους (για τη διεξαγωγή διαγωνισμών, εξετάσεων για σκοπούς προσλήψεων κτλ). Αντίθετα, στην περίπτωση της διαμορφωτικής αξιολόγησης δίνεται έμφαση στην αντιπροσωπευτικότητα του

εξεταστικού δοκιμίου, ώστε να αξιολογείται όλο το φάσμα των δεξιοτήτων και ικανοτήτων που διδάχτηκαν οι μαθητές και να εντοπίζονται, αφενός ο βαθμός στον οποίο επιτεύχθηκαν οι στόχοι του Αναλυτικού Προγράμματος, και αφετέρου οι αδυναμίες και οι μαθησιακές ανάγκες κάθε μαθητή. Επιπρόσθετα, η διαμορφωτική αξιολόγηση ενθαρρύνει τη διαφοροποίηση τόσο της διδασκαλίας όσο και της αξιολόγησης, κάτι που σε μια συγκριτική αξιολόγηση δεν μπορεί να γίνει, αφού οποιαδήποτε διαφοροποίηση θα επηρεάσει άμεσα την αξιοπιστία των αποτελεσμάτων. Θα πρέπει, επίσης, να σημειωθεί, ότι, από το είδος της αξιολόγησης και τους σκοπούς που αυτή εξυπηρετεί, καθορίζεται και ο τρόπος βαθμολόγησης και ερμηνείας των αποτελεσμάτων. Στην περίπτωση της συγκριτικής αξιολόγησης είναι απαραίτητη η χρήση μονοδιάστατης βαθμολόγησης, στη βάση της οποίας γίνεται η επιλογή των καλύτερων υποψηφίων. Αντίθετα, η διαμορφωτική αξιολόγηση υιοθετεί όσο το δυνατόν περισσότερα κριτήρια και αντίστοιχες πολυδιάστατες βαθμολογίες, για να εντοπίσει τις διδακτικές ανάγκες κάθε υποψηφίου. Επίσης, ανάλογα με το είδος της αξιολόγησης διαφοροποιείται και ο τρόπος κοινοποίησης των αποτελεσμάτων. Στην κοινοποίηση των αποτελεσμάτων της συγκριτικής αξιολόγησης γίνεται αναφορά στον βαθμό που εξασφάλισε ο υποψήφιος και στην επιτυχία στην οποία τον οδήγησε (στην περίπτωση των Παγκυπρίων Εξετάσεων γίνεται αναφορά στο Τμήμα/ Σχολή στο οποίο πέτυχε). Ουσιαστικά με αυτή τη μορφή αξιολόγησης επιλέγονται οι καλύτεροι υποψήφιοι στη βάση ενός κριτηρίου (στην περίπτωση των ΠΕ επιλέγονται βάσει του Γενικού Βαθμού Πρόσβασης). Αντίθετα, όπως έχει λεχθεί, η διαμορφωτική αξιολόγηση στηρίζεται σε περισσότερα κριτήρια, και, ως εκ τούτου, η ανατροφοδότηση επικεντρώνεται σε γνωστικές ικανότητες και σε ανάγκες, στις οποίες ο κάθε μαθητής /υποψήφιος χρειάζεται να δώσει έμφαση, ώστε να επιτύχει καλύτερα μαθησιακά αποτελέσματα. Επιπλέον, στην κοινοποίηση των αποτελεσμάτων της διαμορφωτικής αξιολόγησης γίνεται αναφορά και στους τρόπους αντιμετώπισης των αδυναμιών κάθε υποψηφίου. Επομένως, η κοινοποίηση των αποτελεσμάτων αυτής της μορφής αξιολόγησης διαφέρει για κάθε μαθητή, αφού ο εκπαιδευτικός οφείλει να λάβει υπόψη τις ιδιαίτερες συνθήκες και το περιβάλλον μάθησης κάθε μαθητή και να προτείνει τρόπους βελτίωσης αυτών των συνθηκών για να καταφέρει τελικά ο μαθητής να επιτύχει καλύτερα

μαθησιακά αποτελέσματα. Με το υφιστάμενο σύστημα των ΠΕ δεν είναι δυνατό να εφαρμοστεί διαμορφωτική αξιολόγηση, αφού δεν δίνεται καμία ανατροφοδότηση στους υποψηφίους που απέτυχαν να εξασφαλίσουν θέση και θέλουν να παρακαθίσουν στις ΠΕ το επόμενο σχολικό έτος.

Αντίστοιχα προβλήματα παρατηρούνται και όταν τα αποτελέσματα που προκύπτουν από έναν μηχανισμό συγκριτικής αξιολόγησης χρησιμοποιούνται για σκοπούς αξιολόγησης ενός Εκπαιδευτικού Συστήματος ή μιας Σχολικής Μονάδας. Ένας μηχανισμός συγκριτικής αξιολόγησης που μετρά μαθησιακά αποτελέσματα είναι δυνατόν υπό προϋποθέσεις να μετρήσει την αποτελεσματικότητα ενός Εκπαιδευτικού Συστήματος ή/ και μιας σχολικής μονάδας (ειδικότερα αν χρησιμοποιηθούν προσθετικές μορφές αξιολόγησης και ληφθούν υπόψη παράγοντες που έχουν να κάνουν με το υπόβαθρο των μαθητών). Σε καμία, όμως, περίπτωση δεν μπορεί να εντοπίσει τις αδυναμίες του Εκπαιδευτικού Συστήματος ή/ και της σχολικής μονάδας, ώστε να βοηθήσει το Σύστημα ή/ και το σχολείο να αναπτύξει σχέδια δράσης για βελτίωση της αποτελεσματικότητάς του (Creemers & Kyriakides, 2012). Για παράδειγμα, μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων των ΠΕ συχνά γίνεται συσχέτιση των χαμηλών Μέσων Όρων που εξασφαλίζουν οι υποψήφιοι σε κάποια μαθήματα με την αποτελεσματικότητα του όλου Εκπαιδευτικού Συστήματος της Κύπρου. Τα συμπεράσματα αυτά δεν είναι έγκυρα, αφού δεν λαμβάνεται υπόψη η φύση της εξέτασης και το γεγονός ότι τα εξεταστικά δοκίμια δεν είναι αντιπροσωπευτικά ως προς το περιεχόμενο και τον βαθμό δυσκολίας τους.

Με βάση τα πιο πάνω αποδεικνύεται ότι ένα σύστημα εξετάσεων το οποίο αποσκοπεί ταυτόχρονα στην απόλυση των μαθητών από τη Μέση Εκπαίδευση και στην εισαγωγή τους στα ΑΑΕΙ δεν είναι αποτελεσματικό. Με τον διαχωρισμό των δύο Εξετάσεων θα επιτευχθεί τόσο η ποιοτική αναβάθμιση των εξεταστικών δοκιμίων, όσο και ο έγκαιρος εντοπισμός των γνωστικών αδυναμιών των μαθητών και η παροχή σε αυτούς Υποστηρικτικής Διδασκαλίας, με στόχο την επίτευξη καλύτερων μαθησιακών αποτελεσμάτων. Αποδεικνύεται έτσι ότι απώτερος σκοπός του Κυπριακού Εκπαιδευτικού Συστήματος είναι η εκπαιδευτική πρόοδος και ανάπτυξη των μαθητών.

4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΠΑΓΚΥΠΡΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΑΠΟΛΥΣΗΣ (ΠΕΑ) Α΄ ΚΑΙ Β΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟΥ

Οι Παγκύπριες Εξετάσεις Απόλυσης (ΠΕΑ) Α΄ και Β΄ τετραμήνου θα έχουν τον χαρακτήρα διαμορφωτικής αξιολόγησης, θα διεξάγονται σε παγκύπρια βάση, και σε αυτές θα συμμετέχουν υποχρεωτικά όλοι οι μαθητές Λυκείων, Τεχνικών Σχολών και Ιδιωτικών Σχολείων ιδίου τύπου, που στοχεύουν στην απόκτηση Απολυτηρίου Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης από την Κυπριακή Δημοκρατία.

Οι ΠΕΑ για το Α΄ τετράμηνο θα διεξάγονται το δεύτερο δεκαήμερο Δεκεμβρίου και για το Β΄ τετράμηνο το δεύτερο δεκαήμερο Μαΐου. Το πρόγραμμα των ΠΕΑ θα ανακοινώνεται από το ΥΠΠ τουλάχιστον 20 εργάσιμες μέρες πριν την έναρξή τους.

4.1 Οργάνωση και διεξαγωγή των ΠΕΑ

Την ευθύνη οργάνωσης και διεξαγωγής των ΠΕΑ και εξαγωγής των αποτελεσμάτων θα έχουν η Διεύθυνση Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης (ΔΜΓΕ) για τα Λύκεια και η Διεύθυνση Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ΔΜΤΕΕ) για τις Τεχνικές Σχολές.

Σε επίπεδο σχολείου την ευθύνη για την οργάνωση και διεξαγωγή των ΠΕΑ θα έχει ο Διευθυντής, ο οποίος θα ορίζει για τον σκοπό αυτό την Επιτροπή Παγκυπρίων Εξετάσεων Απόλυσης (ΕΠΕΑ). Της Επιτροπής θα προΐσταται ο Διευθυντής ή ο Βοηθός Διευθυντής Α΄ (ΒΔ Α΄) και θα συμμετέχουν ένας ΒΔ και αριθμός καθηγητών αναλόγως του μεγέθους της σχολικής μονάδας. Απαραιτήτως πρέπει να λαμβάνεται πρόνοια, ώστε τα μέλη της Επιτροπής να μην έχουν μέχρι 4ου βαθμού συγγένεια εξ αίματος ή εξ αγχιστείας με μαθητές της Γ΄ τάξης Δημοσίου ή Ιδιωτικού σχολείου που συμμετέχουν στις ΠΕΑ.

Σε κάθε επαρχία ένα Λύκειο θα λειτουργεί ως Συντονιστικό Κέντρο Εξετάσεων (ΣΚΕ), το οποίο θα έχει την ευθύνη συγκρότησης ξεχωριστής Επιτροπής Παγκυπρίων Εξετάσεων Απόλυσης (ΕΠΕΑ). Η Επιτροπή του ΣΚΕ κάθε επαρχίας θα απαρτίζεται από έναν ΒΔ Α΄ ή ΒΔ, ο οποίος θα προεδρεύει, και αριθμό μελών αναλόγως του αριθμού των σχολείων της επαρχίας. Τα καθήκοντα των Επιτροπών αυτών περιγράφονται πιο κάτω.

4.2 Θεματοθέτηση

Οι ΠΕΑ θα διεξάγονται σε παγκύπρια βάση. Η διαδικασία θεματοθέτησης – καταρτισμού, δηλαδή, των εξεταστικών δοκιμών – αποτελεί τον σημαντικότερο παράγοντα διασφάλισης της αξιοπιστίας των ΠΕΑ, ώστε αυτές να επιτυγχάνουν τη χορήγηση αξιόπιστων και επί ίσοις όροις Απολυτηρίων από τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Την ευθύνη για την ετοιμασία των εξεταστικών δοκιμών Α΄ και Β΄ σειράς θα έχει Επιτροπή Θεματοθετών (ΕΘ) από τουλάχιστον 3 άτομα, στην οποία θα συμμετέχουν ένας Επιθεωρητής Μέσης Εκπαίδευσης ή Διευθυντής Δημοσίου Σχολείου Μέσης Εκπαίδευσης ή ΒΔ Α΄ ή ΒΔ, όλοι της ειδικότητας του υπό εξέταση ή συναφούς μαθήματος, και τουλάχιστον δύο έμπειροι καθηγητές Δημοσίων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης που διδάσκουν το υπό εξέταση μάθημα (καθηγητές ή ΒΔ ή ΒΔ Α΄ ή Διευθυντές). Την ευθύνη επιλογής των θεματοθετών/ βαθμολογητών θα έχει τετραμελής Επιτροπή, η οποία θα προεδρεύεται από τον ΔΜΓΕ ή τον ΔΜΤΕΕ –ανάλογα με το υπό εξέταση μάθημα– και στην οποία θα συμμετέχουν η/ο Προϊστάμενη/ος της Υπηρεσίας Εξετάσεων, ένας Πρώτος Λειτουργός Εκπαίδευσης (ΠΛΕ) ή ο Γενικός Επιθεωρητής Μέσης Εκπαίδευσης /Γενικός Επιθεωρητής Τεχνικής Εκπαίδευσης, και ένας Επιθεωρητής Μέσης Εκπαίδευσης της ειδικότητας του υπό εξέταση ή συναφούς μαθήματος, με την έγκριση της Αρμοδίας Αρχής. Η Επιτροπή θα συγκροτείται εγκαίρως, σε χρόνο που επίσης θα καθορίζει η Αρμοδία Αρχή.

Οι θεματοθέτες θα είναι υποχρεωμένοι να παρακολουθούν ειδικά επιμορφωτικά σεμινάρια που θα οργανώνονται από τις ΔΜΓΕ και ΔΜΤΕΕ, με τη συνεργασία του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου και της Υπηρεσίας Εξετάσεων. Τα κριτήρια επιλογής τους θα είναι τα ίδια με τα κριτήρια επιλογής των ΕΘ των ΠΕΠ, όπως αυτά αναφέρονται αναλυτικά στην Ενότητα που αφορά τις διαδικασίες των ΠΕΠ (βλ. ΜΕΡΟΣ Γ΄, 5.3).

Η θεματοθέτηση θα πραγματοποιείται την παραμονή της διεξαγωγής της εξέτασης του κάθε μαθήματος των ΠΕΑ σε δωμάτια ασφαλείας που θα διαμορφωθούν για τον σκοπό αυτό στο κτήριο της Υπηρεσίας Εξετάσεων ή όπου αλλού ορίσει η Αρμοδία Αρχή, προκειμένου να μην υπάρχει κανένας κίνδυνος διαρροής. Τα μέλη της ΕΘ δεν θα αποχωρούν από τον χώρο της

θεματοθέτησης, παρά αφού ξεκινήσει η διαδικασία εξέτασης και παρέλθει ο ελάχιστος δυνατός χρόνος για αποχώρηση των εξεταζομένων. Κατά την ανάληψη των καθηκόντων τους τα μέλη της ΕΘ θα υπογράψουν συμβόλαιο εμπιστευτικότητας, που θα προϋποθέτει συγκεκριμένες και αυστηρές κυρώσεις σε περίπτωση διαρροής. Η ΕΘ θα διαμορφώνει το τελικό εξεταστικό δοκίμιο κάθε εξεταζόμενου για σκοπούς απόλυσης μαθήματος των ΠΕΑ Α' και Β' τετραμήνου, καθώς και τον Οδηγό Διόρθωσης (βλ. ΜΕΡΟΣ Γ', 2). Η ΕΘ θα έχει, επίσης, την εποπτεία της ασφαλούς ηλεκτρονικής αποστολής του εξεταστικού δοκιμίου στα εξεταστικά κέντρα τις πρωινές ώρες πριν την έναρξη της εξέτασης, σε χρόνο που θα καθορίζει η Αρμοδία Αρχή.

4.3 Αποστολή εξεταστικών δοκιμίων

Τα εξεταστικά δοκίμια (Α' και Β' σειράς) θα αποστέλλονται ηλεκτρονικά σε όλα τα Λύκεια /Τεχνικές Σχολές τις πρωινές ώρες πριν την έναρξη της εξέτασης. Η ΕΠΕΑ του κάθε σχολείου θα έχει την ευθύνη της ασφαλούς παραλαβής και αναπαραγωγής των εξεταστικών δοκιμίων σε τόσα φωτοαντίγραφα όσος είναι και ο αριθμός των εξεταζομένων μαθητών. Διευκρινίζεται ότι το ΥΠΠ θα μελετήσει ενδελεχώς τη διαδικασία της ηλεκτρονικής αποστολής των εξεταστικών δοκιμίων στα Σχολεία και θα καθορίσει λεπτομερώς τις διαδικασίες που θα ακολουθούνται, ώστε να διασφαλίζεται το αδιάβλητο των εξετάσεων.

Τα εξεταστικά δοκίμια θα δίνονται από μέλη της ΕΠΕΑ στους επιτηρητές μέσα στις αίθουσες εξέτασης πέντε λεπτά πριν την έναρξη της εξέτασης και θα ανοίγονται μόλις κτυπήσει το κουδούνι για την έναρξη. Τα τετράδια απαντήσεων και τα αυτοκόλλητα θα αποστέλλονται στα σχολεία με ευθύνη των δύο Διευθύνσεων Μέσης Εκπαίδευσης σε προγενέστερο χρόνο.

4.4 Α' και Β' σειρά

Μαθητής που αδυνατεί να προσέλθει στην Εξέταση κάποιου μαθήματος των ΠΕΑ θα είναι υποχρεωμένος να αιτιολογήσει τον λόγο της απουσίας του το αργότερο μια ημέρα μετά τη διεξαγωγή της συγκεκριμένης Εξέτασης. Η ΕΠΕΑ θα

εξετάζει το αιτιολογικό της μη προσέλευσης και, εάν αποφανθεί ότι αυτό ευσταθεί, θα δίνεται στον μαθητή δεύτερη ευκαιρία εξέτασης.

Η Β' σειρά των ΠΕΑ θα γίνεται στα σχολεία των υποψηφίων. Μαθητής που θα απουσιάζει και από τις δύο σειρές Εξετάσεων θα βαθμολογείται με μηδέν. Εάν, συνεπεία της απουσίας του από την εξέταση, ο μαθητής δεν απολύεται, θα παρακολουθεί το Πρόγραμμα Ανατροφοδότησης και Υποστηρικτικής Διδασκαλίας για τους μαθητές που θα παρακάθηνται στις Ανεξετάσεις (βλ. ΜΕΡΟΣ Γ', 2) και θα συμμετέχει στις Ανεξετάσεις Ιουνίου.

Για τη Β' σειρά των ΠΕΑ θα ακολουθούνται οι ίδιες διαδικασίες θεματοθέτησης και αποστολής των γραπτών, όπως και για την Α' σειρά.

4.5 Δοκίμια μαθητών με διευκολύνσεις

Οι προβλεπόμενες διευκολύνσεις θα συνεχίσουν να παρέχονται με την ίδια διαδικασία και με το νέο σύστημα

4.6 Επιτηρήσεις

Το κάθε σχολείο είναι υπεύθυνο να καταρτίζει, με βάση το προσωπικό του, πρόγραμμα επιτηρήσεων για τα εξεταζόμενα μαθήματα των ΠΕΑ. Απαγορεύεται η επιτήρηση από καθηγητές, όταν εξετάζεται το μάθημα ή τα μαθήματα της ειδικότητάς τους. Σε κάθε αίθουσα θα υπάρχει ένας (1) επιτηρητής.

Αναλυτικά, τα καθήκοντα των επιτηρητών θα καθορίζονται σε σχετική εγκύκλιο του ΥΠΠ. Σε περίπτωση δολίευσης θα εφαρμόζονται οι ισχύοντες κανονισμοί.

4.7 Διανομή και επιστροφή γραπτών

Μετά το πέρας κάθε εξέτασης δυο μέλη της ΕΠΕΑ κάθε σχολείου, εκ των οποίων ο ένας θα είναι ο ΒΔ Α' ή ο ΒΔ, θα μεταφέρουν τα γραπτά στο επαρχιακό ΣΚΕ. Η ΕΠΕΑ του ΣΚΕ θα έχει την ευθύνη της παραλαβής των εξεταστικών δοκιμίων, της διανομής τους για διόρθωση, της παραλαβής μετά τη διόρθωση και της επιστροφής τους στα σχολεία. Συγκεκριμένα:

Αφού γίνει η παραλαβή όλων των γραπτών της εκπαιδευτικής περιφέρειας στο επαρχιακό ΣΚΕ, ο υπεύθυνος εξετάσεων του ΣΚΕ θα χρησιμοποιεί κωδικούς αριθμούς για το κάθε σχολείο, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου αυτοί να μην διαρρεύσουν, θα αναμειγνύει τα γραπτά όλων των σχολείων και θα παραδίδει στους εκπροσώπους κάθε σχολείου αριθμό γραπτών ίσο προς τον αριθμό γραπτών που το καθένα παρέδωσε. Νοείται ότι, κατά τον διαμοιρασμό των γραπτών στα σχολεία, θα λαμβάνεται πρόνοια ώστε να μην παραδίδεται σε κανένα σχολείο κανένα από τα δικά του γραπτά.

Στη συνέχεια, η Διεύθυνση κάθε σχολείου θα δίνει στους καθηγητές που διδάσκουν στους τελειόφοιτους το εξεταζόμενο μάθημα ίσο αριθμό γραπτών με τον αριθμό των μαθητών τους, για διόρθωση και βαθμολόγηση. Τα διορθωμένα γραπτά θα επιστρέφονται στο ΣΚΕ από τον ΒΔ Α΄ ή τον ΒΔ της ΕΠΕΑ κάθε σχολείου το αργότερο τέσσερις ημέρες μετά την παραλαβή τους. Ακολούθως, το ΣΚΕ θα επιστρέφει στον ΒΔ Α΄ ή ΒΔ κάθε σχολείου τα γραπτά των μαθητών του σχολείου του.

Με την επαναφορά των διορθωμένων γραπτών στο σχολείο η Διεύθυνση κάθε σχολείου θα αναθέτει σε Ομάδα Ελέγχου το έργο του ελέγχου της βαθμολόγησης (άθροισης των μονάδων) και της αποκάλυψης των ονομάτων στα γραπτά. Αν εντοπίζεται λάθος στην άθροιση των επιμέρους μονάδων, το γραπτό θα παρουσιάζεται στον Καθηγητικό Σύλλογο, ο οποίος θα κάνει τη διόρθωση. Αν διαπιστώνεται παράλειψη διόρθωσης μέρους του γραπτού, το γραπτό θα αποστέλλεται στον ΓΕΜΕ /ΓΕΤΕΕ για διόρθωση.

4.8 Οδηγίες διόρθωσης και βαθμολόγησης

Την ημέρα της εξέτασης θα πραγματοποιείται συντονισμός διόρθωσης σε δύο ΣΚΕ (της Λευκωσίας για τη Λευκωσία /Λάρνακα /Αμμόχωστο, και της Λεμεσού για τη Λεμεσό /Πάφο), κατά τη διάρκεια του οποίου οι συντονιστές Β.Δ., πριν παραλάβουν τα γραπτά για διόρθωση, θα λαμβάνουν τον Οδηγό Διόρθωσης και λεπτομερείς οδηγίες για τον τρόπο διόρθωσης από τον οικείο Επιθεωρητή ή άλλο μέλος της ΕΘ. Αν τα συντονιστικά καθήκοντα τα ασκεί ΒΔ συντονιστής άλλης ειδικότητας, στον συντονισμό διόρθωσης στο ΣΚΕ συμμετέχει ο αρχαιότερος διδάσκων του κάθε μαθήματος.

Ο Οδηγός Διόρθωσης θα ετοιμάζεται από την ΕΘ του εξεταζομένου μαθήματος. Δίνεται ιδιαίτερη προσοχή ώστε η βαθμολόγηση να είναι ομοιόμορφη. Ο Οδηγός Διόρθωσης θα λαμβάνει υπόψη τον διαμορφωτικό χαρακτήρα των ΠΕΑ και ως εκ τούτου θα στοχεύει στην αποτίμηση του βαθμού επίτευξης των στόχων του αναλυτικού προγράμματος και της γνωστικής επάρκειας σε επιμέρους μαθησιακούς στόχους.

Για τη διόρθωση των γραπτών θα χρησιμοποιείται η βαθμολογική κλίμακα 1-100. Στην επιμέρους βαθμολογία είναι δυνατόν, όπου κρίνεται απαραίτητο, θα χρησιμοποιείται και η μισή μονάδα (0,5).

Κάθε γραπτό θα διορθώνεται από έναν (1) εξεταστή, ο οποίος θα αναγράφει ευδιάκριτα στο εξώφυλλο του γραπτού το όνομά του ολογράφως, το Σχολείο στο οποίο υπηρετεί και θα υπογράφει. Οι οικείοι Επιθεωρητές θα ελέγχουν δειγματοληπτικά τη διόρθωση των εξεταστικών δοκιμών τόσο της Α' όσο και της Β' σειράς.

4.9 Αναβαθμολογήσεις

Μετά την εξαγωγή και γνωστοποίηση των αποτελεσμάτων των γραπτών εξετάσεων των δύο τετραμήνων, οι μαθητές θα δικαιούνται να υποβάλουν αίτηση για αναβαθμολόγηση των γραπτών τους. Ο Διευθυντής, σε συνεργασία με τους ΒΔ Α' ή ΒΔ των αντίστοιχων ειδικοτήτων, θα διερευνά τα αιτήματα προβαίνοντας σε έλεγχο των επηρεαζόμενων γραπτών. Εάν τα αιτήματα

ευσταθούν, τα γραπτά θα αποστέλλονται για αναβαθμολόγηση στο γραφείο του Γενικού Επιθεωρητή της κάθε Διεύθυνσης (ΔΜΓΕ και ΔΜΤΕΕ), αντίστοιχα.

Τα γραπτά θα αποστέλλονται με καλυμμένα τα ονόματα το αργότερο 7 ημέρες από την επίδοση των αποτελεσμάτων στους μαθητές. Η αίτηση των γονέων ή κηδεμόνων των μαθητών, η απόδειξη είσπραξης των τελών που ορίζονται από το Υπουργείο καθώς και αντίγραφο του εξεταστικού δοκιμίου θα φυλάσσονται στο σχολείο.

Οι πιο πάνω διαδικασίες για τις αναβαθμολογήσεις γραπτών θα εφαρμόζονται για όλες τις τάξεις Γυμνασίων, Λυκείων /Τεχνικών Σχολών.

4.10 Εξαγωγή βαθμών

Για την εξαγωγή του βαθμού τόσο στα εξεταζόμενα όσο και στα μη εξεταζόμενα μαθήματα θα τηρούνται οι ίδιες διαδικασίες με αυτές των υπολοίπων τάξεων (βλ. ΜΕΡΟΣ Β΄, 2).

4.11 Ανεξετάσεις, Απόλυση, Στασιμότητα

Για τις Ανεξετάσεις, την Απόλυση και τη Στασιμότητα βλ. ΜΕΡΟΣ Γ΄, 2, καθώς και τις σχετικές πρόνοιες των Κανονισμών Λειτουργίας των Δημοσίων Σχολείων.

4.12 Εξετάσεις απόλυσης Ιδιωτικών Σχολείων

Τα Ιδιωτικά Σχολεία ιδίου τύπου θα συμμετέχουν υποχρεωτικά στις ΠΕΑ. Η βαθμολόγηση των γραπτών των σχολείων αυτών θα γίνεται από βαθμολογητές των Δημοσίων Σχολείων. Τα Ιδιωτικά Σχολεία θα έχουν την υποχρέωση να αναλαμβάνουν το οικονομικό κόστος που συνεπάγεται η διεξαγωγή των ΠΕΑ για τους μαθητές τους.

5. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΠΑΓΚΥΠΡΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΣΚΟΠΟΥΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ (ΠΕΠ) ΣΤΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΝΩΤΕΡΑ ΚΑΙ

ΑΝΩΤΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ (ΑΑΕΙ) ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Οι Παγκύπριες Εξετάσεις Πρόσβασης θα έχουν τον χαρακτήρα συγκριτικής αξιολόγησης και θα στοχεύουν στην κατάταξη των υποψηφίων και στην κατανομή τους στις προσφερόμενες από τα Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα Κύπρου και Ελλάδας θέσεις. Δικαίωμα διεκδίκησης θέσης στα ΑΑΕΙ μέσω των ΠΕΠ θα έχουν οι τελειόφοιτοι μαθητές Λυκείων, Τεχνικών Σχολών ή και Ιδιωτικών Σχολείων ιδίου τύπου, οι οποίοι έχουν επιτύχει στις ΠΕΑ και έχουν εξασφαλίσει απολυτήριο, καθώς και οι μαθητές Ιδιωτικών Σχολείων παρομοίου τύπου οι οποίοι δεν έχουν παρακαθήσει στις ΠΕΑ. Οι ΠΕΠ θα διεξάγονται τον Ιούνιο, μετά την ολοκλήρωση των Ανεξετάσεων για τους μαθητές Γ' Λυκείων /Τεχνικών Σχολών. Το πρόγραμμα θα ανακοινώνεται στον Οδηγό Παγκυπρίων Εξετάσεων, που εκδίδεται από την Υπηρεσία Εξετάσεων του ΥΠΠ.

Την ευθύνη οργάνωσης και διεξαγωγής των Εξετάσεων και εξαγωγής των αποτελεσμάτων θα έχει η Υπηρεσία Εξετάσεων, η οποία βάσει των αποτελεσμάτων θα συνεχίσει τη χορήγηση στους υποψηφίους του Δελτίου Αποτελεσμάτων, το οποίο θα περιλαμβάνει τις αρχικές βαθμολογίες του υποψηφίου, τον Βαθμό Πρόσβασης και τη Σχολή /Τμήμα επιτυχίας του υποψηφίου στα ΑΑΕΙ της Κύπρου. Η κατανομή των θέσεων στα ΑΑΕΙ της Ελλάδας θα γίνεται από το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων της Ελλάδας, σύμφωνα με τις σχετικές προϋποθέσεις που καθορίζονται από την Ελληνική Δημοκρατία και τη βάση δεδομένων που αποστέλλει η Υπηρεσία Εξετάσεων του ΥΠΠ, η οποία περιλαμβάνει τα αποτελέσματα των Παγκυπρίων Εξετάσεων.

Ο εκσυγχρονισμός των διαδικασιών και του περιεχομένου των Παγκυπρίων Εξετάσεων, όπως και ο ευρύτερα αναβαθμισμένος ρόλος που καλείται να επιτελέσει η Υπηρεσία Εξετάσεων, προϋποθέτουν την αναβάθμιση της Υπηρεσίας όσον αφορά τη δομή, τη στελέχωση και τη στέγασή της, καθώς και τον επαναπροσδιορισμό των αρμοδιοτήτων της. Η ανεξαρτητοποίηση της Υπηρεσίας Εξετάσεων και η μετεξέλιξή της σε Κέντρο Αξιολόγησης σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα ανάλογων Κέντρων Αξιολόγησης θα γίνει μέσα από την

αναδιάρθρωση της δομής του ΥΠΠ. Ως προς το κτηριολογικό μέρος, το ΥΠΠ βρίσκεται σε διαδικασία αναζήτησης κατάλληλων χώρων, που θα περιέχουν δωμάτια ασφαλείας για τους σκοπούς των θεματοθετήσεων της Υπηρεσίας, χώρους συντονισμών και βαθμολόγησης, όπως και ασφαλείς χώρους φύλαξης των εξυπηρετητών (servers) της Υπηρεσίας και των γραπτών των υποψηφίων.

5.1 Νέα Πλαίσια Πρόσβασης

Από το σχολικό έτος 2017-18 θα τεθούν σε ισχύ τα Νέα Πλαίσια Πρόσβασης (ΝΠΠ) για τα Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΑΕΙ) Κύπρου και Ελλάδας, που διαμορφώθηκαν βάσει των Νέων Ωρολογίων Προγραμμάτων (ΝΩΠ) των Λυκείων και των Τεχνικών Σχολών. Ειδικές μεταβατικές ρυθμίσεις θα ισχύσουν για τις ΠΕΠ στα ΑΑΕΙ Κύπρου και Ελλάδας κατά το σχολικό έτος 2017-18, το τελευταίο έτος πριν την εισαγωγή των ΝΩΠ στην Γ' τάξη των Τεχνικών Σχολών. Συγκεκριμένα, κατά το σχολικό έτος 2017-18:

- α) οι υποψήφιοι της Τεχνικής Εκπαίδευσης θα εξεταστούν στα υφιστάμενα Αναλυτικά Προγράμματα της Τεχνικής Εκπαίδευσης και με βάση τα υφιστάμενα Πλαίσια Πρόσβασης
- β) οι υποψήφιοι της Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης θα εξεταστούν στα νέα Αναλυτικά Προγράμματα της Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης και με βάση τα ΝΠΠ
- γ) ο ανώτερος αριθμός εξεταζόμενων μαθημάτων για πρόσβαση θα είναι το 7
- δ) κάθε υποψήφιος θα εξασφαλίσει Βαθμό Πρόσβασης, ο οποίος θα χρησιμοποιηθεί για πρόσβαση στα ΑΑΕΙ Κύπρου και Ελλάδας.

Τα ΝΠΠ και οι διαδικασίες που απορρέουν από αυτά θα εφαρμοστούν πλήρως από το σχολικό έτος 2018-19.

Σύμφωνα με τα ΝΠΠ κάθε Σχολή /Τμήμα των ΑΑΕΙ Κύπρου και Ελλάδας συνδέεται με ένα μόνο Πλαίσιο. Τα εξεταζόμενα μαθήματα πρόσβασης στις Πανεπιστημιακές Σχολές θα εξακολουθήσουν να είναι τέσσερα για κάθε Πλαίσιο, ενώ στα ΤΕΙ και στις Ανώτερες Σχολές τρία. Κάθε υποψήφιος θα έχει το δικαίωμα να παρακαθήσει σε ένα ή περισσότερα Πλαίσια, ανεξαρτήτως της Κατεύθυνσης την οποία ακολουθεί στη Μέση Εκπαίδευση και ανεξαρτήτως του

τύπου σχολείου στο οποίο φοιτά (Λύκειο, Τεχνική Σχολή, Ιδιωτικό Σχολείο ιδίου ή παρομοίου τύπου), και να παρακαθίσει στις Εξετάσεις που αντιστοιχούν σε αυτά. Για κάθε Πλαίσιο στο οποίο διαγωνίζεται ο υποψήφιος θα πάρει διαφορετικό Βαθμό Πρόσβασης. Στην περίπτωση που υποψήφιος θα παρακαθίσει σε περισσότερα μαθήματα από τα 4 ή 3 που απαιτούνται σε κάθε Πλαίσιο το οποίο επέλεξε, οφείλει να δηλώσει τα μαθήματα από τα οποία θα εξαχθεί ο Βαθμός Πρόσβασης για κάθε Πλαίσιο. Για κάθε Πλαίσιο μπορεί να επιλεγεί ένα μόνο μάθημα από την κάθε ομάδα των εξής μαθημάτων: Μαθηματικά (37,43,48,49,50), Φυσική (38,47), Αγγλικά (6,52), Λογιστική (25/110,262), Πολιτική Οικονομία (24/159), Γραφικές Τέχνες (46,107,258).

Οι Τεχνολογίες των Τεχνικών Σχολών ομαδοποιούνται σε ένα εξεταστικό δοκίμιο, το οποίο θα αποτελείται από δύο μέρη. Το πρώτο μέρος θα είναι γενικό και θα αφορά τον Κλάδο, ενώ το δεύτερο θα αφορά την Ειδικότητα. Σε υποψήφιους, οι οποίοι επιθυμούν να διαγωνιστούν σε Πλαίσια που απαιτούν εξέταση σε διαφορετικές Ειδικότητες Τεχνολογίας, θα παρέχεται σχετική χρονική παράταση της εξέτασης. Το εξεταστικό δοκίμιο των Μαθηματικών (κατεύθυνσης) και Φυσικής (κατεύθυνσης) θα είναι το ίδιο με αυτό των Μαθηματικών (6ωρο) Τ.Σ. και Φυσικής (5ωρο) Τ.Σ., αντίστοιχα. Σε μερικές ασκήσεις, όμως, θα δοθεί το δικαίωμα σε όλους τους υποψηφίους να επιλέγουν μεταξύ αντίστοιχων και ίσης δυσκολίας ασκήσεων θεωρητικών και εφαρμοσμένων Μαθηματικών και Φυσικής.

5.2 Υφιστάμενη διαδικασία Θεματοθέτησης και Βαθμολόγησης

Η διαδικασία θεματοθέτησης αποτελεί και για τις ΠΕΠ τον σημαντικότερο συντελεστή διασφάλισης της εγκυρότητας και αξιοπιστίας τους, ώστε αυτές να επιτυγχάνουν τον βασικό σκοπό της συγκριτικής αξιολόγησης, δηλαδή τη διάκριση και την εισαγωγή των ικανότερων υποψηφίων – σε σχέση με τις δηλωμένες επιλογές τους – στα Δημόσια ΑΑΕΙ Κύπρου και της Ελλάδας.

Ο Περί Διεξαγωγής των Παγκυπρίων Εξετάσεων Νόμος 22(Ι)/2006 προβλέπει τη σύσταση Επιτροπής Θεματοθετών (ΕΘ), η οποία έχει την ευθύνη της ετοιμασίας έγκυρων και αξιόπιστων εξεταστικών δοκιμίων για κάθε μάθημα

βάσει της εξεταστέας ύλης, η οποία καθορίζεται από την Αρμοδία Αρχή και δημοσιεύεται στον Οδηγό Παγκυπρίων Εξετάσεων που εκδίδεται από την Υπηρεσία Εξετάσεων κάθε έτος. Επιπλέον, η ΕΘ έχει την ευθύνη της ετοιμασίας των λύσεων, των οδηγιών βαθμολόγησης προς τους βαθμολογητές και γενικότερα την επίβλεψη της διαδικασίας για αποφυγή λαθών ή παραλείψεων, όπως και την επίβλεψη της διαδικασίας πολλαπλασιασμού και τοποθέτησης των εξεταστικών δοκιμίων σε φακέλους ασφαλείας. Στον σχετικό Νόμο καθορίζεται με σαφήνεια η σύνθεση των ΕΘ, τα καθήκοντα της κάθε ΕΘ και η όλη διαδικασία θεματοθέτησης.

Ενώ στον σχετικό Νόμο γίνεται προσπάθεια καθορισμού ενός αξιοκρατικού πλαισίου θεματοθέτησης και βαθμολόγησης, εντούτοις αυτό παρουσιάζει κάποια προβλήματα, τα οποία είναι δυνατόν να αντανakλούν στην επιστημονικότητα, εγκυρότητα και αποτελεσματικότητα των σχετικών διαδικασιών.

Συγκεκριμένα, με βάση την υφιστάμενη διαδικασία ο καταρτισμός των εξεταστικών δοκιμίων, ο οποίος γίνεται τη μέρα πριν την εξέταση «βάσει της πρόνοιας του άρθρου 18 (5) (α) που αναφέρει ότι η επιτροπή θεματοθετών συνέρχεται σε χώρο και χρόνο που καθορίζεται από την Αρμοδία Αρχή και κάτω από συνθήκες που διασφαλίζουν πλήρως το αδιάβλητο των Παγκυπρίων Εξετάσεων», δημιουργεί πληθώρα προβλημάτων. Κυριότερο πρόβλημα αποτελεί ο καταρτισμός εξεταστικών δοκιμίων σε μια μόνο μέρα κάτω από ιδιαίζουσες συνθήκες χρονικής και ψυχολογικής πίεσης, που είναι δυνατό να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στην εγκυρότητα των δοκιμίων.

Επίσης, ο σχετικός Νόμος δεν προβλέπει καμιά διαδικασία ελέγχου και εξωτερικής εγκυροποίησης του εξεταστικού δοκιμίου που καταρτίζεται από την ΕΘ. Ενώ, δε, αποδίδει ευθύνη στην ΕΘ για τα κριτήρια βαθμολόγησης, εντούτοις δεν αναφέρεται με σαφήνεια στη φύση και τη μορφή των κριτηρίων αυτών.

Τέλος, σοβαρό μειονέκτημα της παρούσας διαδικασίας σε σχέση με τον συγκριτικό σκοπό της αποτελεί και ο τεράστιος αριθμός εξεταζομένων μαθημάτων, ιδιαίτερα της Τεχνικής Εκπαίδευσης, αρκετά εκ των οποίων έχουν πολύ περιορισμένο αριθμό υποψηφίων. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να παρατηρούνται, πέραν των πρακτικών και διαδικαστικών προβλημάτων που

αναφύονται κατά τη διεξαγωγή των Εξετάσεων, και αρκετά άλλα, τα οποία αφορούν κυρίως τη στατιστική επεξεργασία που εφαρμόζεται για την εξαγωγή του τελικού Βαθμού Πρόσβασης σε μαθήματα στα οποία οι υποψήφιοι είναι λιγότεροι από 50.

Με κύριο γνώμονα τον εκσυγχρονισμό των διαδικασιών και την απάλειψη των προαναφερθέντων προβλημάτων, και με στόχο την αυξημένη εγκυρότητα και αξιοπιστία των εξεταστικών δοκιμών, το ΥΠΠ προτείνει την ακόλουθη διαδικασία Θεματοθέτησης και Διόρθωσης.

5.3 Διαδικασία Θεματοθέτησης

Η θεματοθέτηση των ΠΕΠ στα ΑΑΕΙ αφορά τόσο την Υπηρεσία Εξετάσεων όσο και τις Διευθύνσεις Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης (ΔΜΓΕ) και Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ΔΜΤΕΕ). Για τον σκοπό αυτό θα συστήνεται τριμελής Επιτροπή Παγκυπρίων Εξετάσεων Πρόσβασης (ΕΠΕΠ), της οποίας θα προεδρεύει η/ο Προϊστάμενη/ος της Υπηρεσίας Εξετάσεων και θα συμμετέχουν οι Διευθυντές Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, και ένας Επιθεωρητής του υπό εξέταση ή συναφούς μαθήματος. Η ΕΠΕΠ θα έχει την ευθύνη της τελικής επιλογής των θεματοθετών για κάθε ΕΘ, καθώς και την ευθύνη και εποπτεία της διαδικασίας θεματοθέτησης και βαθμολόγησης για σκοπούς πρόσβασης στα ΑΑΕΙ. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει επαρκής αριθμός κατάλληλων θεματοθετών σύμφωνα με τα καθορισμένα κριτήρια, η τριμελής ΕΠΕΠ θα έχει το δικαίωμα να ορίσει κατάλληλους θεματοθέτες, οι οποίοι θα εγκρίνονται από την Αρμοδία Αρχή.

Για κάθε εξεταζόμενο μάθημα θα συστήνονται δύο ΕΘ, η πρωτοβάθμια και η δευτεροβάθμια. Η πρωτοβάθμια ΕΘ θα απαρτίζεται από τουλάχιστον πέντε μέλη. Σε αυτήν θα συμμετέχουν ένας Επιθεωρητής Μέσης Εκπαίδευσης ή Διευθυντής Δημοσίου Σχολείου Μέσης Εκπαίδευσης ή ΒΔ Α' ή ΒΔ, όλοι της ειδικότητας του υπό εξέταση ή συναφούς μαθήματος, τρεις έμπειροι εκπαιδευτικοί Δημοσίων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης που διδάσκουν το υπό εξέταση μάθημα (καθηγητές ή ΒΔ ή ΒΔ Α' ή Διευθυντές) και, όπου είναι δυνατόν, ένα μέλος του διδακτικού προσωπικού των Δημοσίων ΑΑΕΙ της Κύπρου. Η

δευτεροβάθμια ΕΘ θα είναι τριμελής και σε αυτήν θα συμμετέχει ένας Επιθεωρητής Μέσης Εκπαίδευσης ή Διευθυντής Δημοσίου Σχολείου Μέσης Εκπαίδευσης ή ΒΔ Α΄ ή ΒΔ, όλοι της ειδικότητας του υπό εξέταση ή συναφούς μαθήματος, ένας έμπειρος εκπαιδευτικός Δημοσίου Σχολείου Μέσης Εκπαίδευσης που διδάσκει το υπό εξέταση μάθημα (καθηγητής ή ΒΔ ή ΒΔ Α΄ ή Διευθυντής) και, όπου είναι δυνατόν, ένα μέλος του διδακτικού προσωπικού των Δημοσίων ΑΑΕΙ της Κύπρου. Όπου δεν είναι δυνατόν να συμμετέχει στις δύο επιτροπές μέλος του διδακτικού προσωπικού των Δημοσίων ΑΑΕΙ, θα αυξάνεται κατά ένα ο αριθμός των καθηγητών Μέσης Εκπαίδευσης. Οι θεματοθέτες θα είναι υποχρεωμένοι να παρακολουθούν ειδικά επιμορφωτικά σεμινάρια σε θέματα αξιολόγησης, που θα οργανώνει η Υπηρεσία Εξετάσεων σε συνεργασία με τις Διευθύνσεις Μέσης Εκπαίδευσης και το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

Η Υπηρεσία Εξετάσεων θα καθορίζει τους όρους εντολής κάθε ΕΘ, θα επιλέγει τα μέλη τους και θα τα θέτει στην Αρμοδία Αρχή για έγκριση. Τα μέλη κάθε ΕΘ θα ειδοποιούνται για την επιλογή τους την παραμονή της ημέρας που θα αναλάβουν καθήκον.

Ακολούθως, παρατίθενται τα κριτήρια επιλογής θεματοθετών για τις ΠΕΠ, τα οποία, όπως έχει ήδη λεχθεί (βλ. ΜΕΡΟΣ Γ΄, 4.2. Θεματοθέτηση), θα ισχύουν και για τις ΠΕΑ.

- i. Να έχουν αναγνωρισμένη εκπαιδευτική υπηρεσία τουλάχιστον οκτώ (8) ετών.
- ii. Να διδάσκουν το υπό εξέταση μάθημα στην Γ΄ τάξη Λυκείου ή Τεχνικών Σχολών κατά το έτος που θα είναι θεματοθέτες, ή τουλάχιστον το προηγούμενο έτος.
- iii. Να έχουν διδάξει το υπό εξέταση μάθημα για τουλάχιστον πέντε (5) χρόνια στην Γ΄ Λυκείου ή Τεχνικών Σχολών.
- iv. Να μην παραδίδουν φροντιστηριακά μαθήματα και να μην διδάσκουν μαθήματα των Παγκυπρίων Εξετάσεων στα ΚΙΕ, στα βραδινά τμήματα των Τεχνικών Σχολών ή αλλού.
- v. Να μην έχουν μέχρι 4ου βαθμού συγγένεια εξ αίματος ή εξ αγχιστείας με υποψήφιο που θα παρακαθίσει στις Παγκύπριες Εξετάσεις.

- vi. Να μην αναλαμβάνουν καθήκοντα θεματοθέτησης, όπου είναι δυνατό, σε περισσότερα από δύο (2) μαθήματα.
- vii. Να συμμετέχουν σε υποχρεωτικά σεμινάρια επιμόρφωσης που θα οργανώνονται για τον σκοπό αυτό από την Υπηρεσία Εξετάσεων του ΥΠΠ.
- viii. Να διαθέτουν εμπειρία βαθμολόγησης.
- ix. Μεταπτυχιακός τίτλος στο υπό εξέταση μάθημα ή στον τομέα της εκπαιδευτικής αξιολόγησης θα θεωρείται πρόσθετο προσόν.

Με ευθύνη των ΔΜΓΕ και ΔΜΤΕΕ και της Υπηρεσίας Εξετάσεων θα καταρτίζεται Πίνακας Προδιαγραφών για κάθε εξεταστικό δοκίμιο των ΠΕΠ (συγκριτική αξιολόγηση), ο οποίος θα γνωστοποιείται στους υποψηφίους τον μήνα Νοέμβριο κάθε έτους μέσω της ιστοσελίδας της Υπηρεσίας Εξετάσεων και μέσω του Οδηγού Παγκυπρίων Εξετάσεων.

Οι πρωτοβάθμιες ΕΘ θα συνέρχονται για δύο μέρες – συγκεκριμένα την τρίτη και τη δεύτερη μέρα πριν την εξέταση του κάθε μαθήματος – σε δωμάτια ασφαλείας που θα διαμορφωθούν για τον σκοπό αυτό στο κτήριο της Υπηρεσίας Εξετάσεων ή όπου αλλού ορίσει η Αρμοδία Αρχή.

Κατά την ανάληψη των καθηκόντων τους τα μέλη της πρωτοβάθμιας ΕΘ θα υπογράφουν συμβόλαιο εμπιστευτικότητας, που θα προϋποθέτει συγκεκριμένες και αυστηρές κυρώσεις σε περίπτωση διαρροής. Οι όροι εντολής για τις ΕΘ θα καθορίζονται βάσει του Πίνακα Προδιαγραφών και των αναγκών του κάθε μαθήματος, και θα δίνονται από την/τον Πρόεδρο της ΕΠΕΠ σε κάθε μέλος χωριστά, ώστε να μην γνωρίζει κανένας με τι ασχολούνται οι υπόλοιποι. Κάθε μέλος της ΕΘ θα έχει πρόσβαση σε υπολογιστή της Υπηρεσίας Εξετάσεων με ειδικό κωδικό, και θα ετοιμάζει, κάτω από συνθήκες απόλυτης εχεμύθειας και εμπιστευτικότητας, αριθμό θεμάτων ενός συγκεκριμένου μόνο μέρους του εξεταστικού δοκιμίου. Τα θέματα θα είναι κλιμακούμενης δυσκολίας και υψηλού δείκτη διάκρισης, και θα παραδίδονται στην/στον Πρόεδρο της ΕΠΕΠ το απόγευμα της δεύτερης ημέρας της εργασίας της Επιτροπής. Ο αριθμός των ζητούμενων θεμάτων θα καθορίζεται ανάλογα με τη φύση του εξεταζόμενου μαθήματος και τη μορφή του τελικού εξεταστικού δοκιμίου. Στόχος θα είναι η

συγκέντρωση πολλαπλάσιου αριθμού θεμάτων – μέχρι δεκαπλάσιου, αλλά όχι λιγότερο από οκταπλάσιου – για κάθε εξεταζόμενο μάθημα. Κάθε θεματοθέτης, επίσης, θα παραδίδει στην ΕΠΕΠ εκτίμηση για τον βαθμό δυσκολίας κάθε θέματος, καθώς και Οδηγό Διόρθωσης, που θα περιλαμβάνει τη λύση ή τις λύσεις και τον τρόπο βαθμολόγησης. Η παράδοση όλων των πιο πάνω θα γίνεται σε κλειστούς φακέλους ασφαλείας.

Το επόμενο πρωί, την παραμονή δηλαδή της εξέτασης κάθε μαθήματος, η/ο Πρόεδρος της ΕΠΕΠ θα συγκαλεί τη δευτεροβάθμια ΕΘ, στην οποία θα παραδίδει όλα τα προτεινόμενα θέματα.

Η διεξαγωγή των εργασιών της δευτεροβάθμιας ΕΘ θα γίνεται σε κατάλληλο χώρο και κάτω από συνθήκες ασφαλείας, ώστε να μην υπάρχει κανένας κίνδυνος διαρροής των θεμάτων, και τα μέλη της ΕΘ δεν θα αποχωρούν από αυτόν παρά αφού ξεκινήσει η διαδικασία εξέτασης του μαθήματος. Σημειώνεται ότι με βάση την υφιστάμενη διαδικασία η θεματοθέτηση των ΠΕ γίνεται σε ξενοδοχείο της Λευκωσίας και επιτηρείται από ιδιωτική ασφάλεια, ενώ ως Συντονιστικό Κέντρο Βαθμολόγησης χρησιμοποιούνται χώροι του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Η δευτεροβάθμια ΕΘ θα έχει ως όρους εντολής, αφενός την αξιολόγηση και τον λεπτομερή έλεγχο των προτεινόμενων θεμάτων, ώστε να διασφαλίζεται η ορθότητα, η εγκυρότητα, η αξιοπιστία και η συμφωνία τους με την ύλη και με τον Πίνακα Προδιαγραφών, και αφετέρου άλλους όρους που αναφέρονται στον σχετικό Νόμο και στον Οδηγό Παγκυπρίων Εξετάσεων. Συγκεκριμένα, η δευτεροβάθμια ΕΘ θα παραλαμβάνει τα προτεινόμενα θέματα της πρωτοβάθμιας ΕΘ, των οποίων, όπως ειπώθηκε πιο πριν, ο αριθμός θα είναι πολλαπλάσιος (τουλάχιστον δεκαπλάσιος) για κάθε μέρος του γραπτού. Κατόπιν ενδελεχούς ελέγχου, αξιολόγησης και αποκλεισμού όσων θεμάτων δεν ανταποκρίνονται στον Πίνακα Προδιαγραφών του συγκεκριμένου μαθήματος, η δευτεροβάθμια ΕΘ θα καταχωρεί τα θέματα σε ειδικό λογισμικό, το οποίο, βάσει των ειδικών παραμέτρων που θα εμπεριέχει για κάθε ερώτηση, θα κάνει την τελική επιλογή και θα καταρτίζει το ολοκληρωμένο εξεταστικό δοκίμιο. Τα υπόλοιπα θέματα που θα έχουν κριθεί ως κατάλληλα θα αποθηκεύονται, ώστε να αρχίσει η δημιουργία Τράπεζας Ερωτήσεων, οι οποίες θα μπορούν να

χρησιμοποιούνται από τις ΕΘ σε επόμενες ΠΕΠ. Στη συνέχεια η δευτεροβάθμια ΕΘ θα έχει την ευθύνη του τελικού ελέγχου του εξεταστικού δοκιμίου, της συνάφειάς του με τον Πίνακα Προδιαγραφών, της διαμόρφωσης του Οδηγού Διόρθωσης και της παράδοσής τους στην/στον Προϊστάμενη/ο της Υπηρεσίας Εξετάσεων. Η δευτεροβάθμια ΕΘ θα έχει, επίσης, την ευθύνη του τελικού ελέγχου των εξεταστικών δοκιμών και, σε συνεργασία με την/τον Προϊστάμενη/ο της Υπηρεσίας Εξετάσεων, την εποπτεία της ασφαλούς ηλεκτρονικής αποστολής των δοκιμών στα εξεταστικά κέντρα τις πρωινές ώρες πριν την έναρξη της εξέτασης, σε χρόνο που θα καθορίζει η Αρμοδία Αρχή. Διευκρινίζεται ότι, όπως και για τις ΠΕΑ, το ΥΠΠ θα μελετήσει ενδελεχώς τη διαδικασία της ηλεκτρονικής αποστολής των εξεταστικών δοκιμών στα Σχολεία και θα καθορίσει λεπτομερώς τις διαδικασίες που θα ακολουθούνται, ώστε να διασφαλίζεται το αδιάβλητο των εξετάσεων.

5.4 Διαδικασία Διόρθωσης

Η επιλογή των βαθμολογητών θα γίνεται βάσει διαδικασιών που θα καθορίζει η Υπηρεσία Εξετάσεων με εσωτερικούς κανονισμούς και σε συνεργασία με τις Διευθύνσεις Μέσης Εκπαίδευσης. Τα κριτήρια επιλογής βαθμολογητών για τις ΠΕΠ είναι τα ακόλουθα:

- i. Να έχουν αναγνωρισμένη εκπαιδευτική υπηρεσία τουλάχιστον πέντε (5) ετών
- ii. Να διδάσκουν το υπό εξέταση μάθημα στην Γ' Λυκείου ή Τεχνικών Σχολών κατά το έτος που θα είναι θεματοθέτες, ή τουλάχιστον το προηγούμενο έτος.
- iii. Να έχουν διδάξει το υπό εξέταση μάθημα για τουλάχιστον πέντε (5) χρόνια στην Γ' Λυκείου ή Τεχνικών Σχολών.
- iv. Να μην παραδίδουν φροντιστηριακά μαθήματα και να μην διδάσκουν μαθήματα των Παγκυπρίων Εξετάσεων στα ΚΙΕ, ή στα βραδινά τμήματα των Τεχνικών Σχολών, ή αλλού.
- v. Να μην έχουν μέχρι 4ου βαθμού συγγένεια εξ αίματος ή εξ αγχιστείας με υποψήφιο που θα παρακαθήσει στις Παγκύπριες Εξετάσεις.

- vi. Να μην αναλαμβάνουν καθήκοντα βαθμολόγησης, όπου είναι δυνατό, σε περισσότερα από δύο (2) μαθήματα.
- vii. Να συμμετέχουν σε υποχρεωτικά σεμινάρια επιμόρφωσης που θα οργανώνονται για τον σκοπό αυτό από την Υπηρεσία Εξετάσεων του ΥΠΠ.

Η Υπηρεσία Εξετάσεων, σε συνεργασία με τις Διευθύνσεις Μέσης Εκπαίδευσης και το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, θα καθορίζει, επίσης, τις διαδικασίες επιμόρφωσης των βαθμολογητών. Είναι απαραίτητη η συνεχής και συστηματική εκπαίδευση και επιμόρφωση των βαθμολογητών, ώστε να διασφαλίζεται η επάρκειά τους. Για τον σκοπό αυτό η επιμόρφωση των βαθμολογητών θα ξεκινά από το φθινόπωρο κάθε έτους. Τα επιμορφωτικά σεμινάρια, τα οποία θα έχουν βιωματική μορφή, θα περιλαμβάνουν και δοκιμαστική διόρθωση γραπτών, η οποία θα καταλήγει στη δημιουργία στατιστικού προφίλ για κάθε ένα βαθμολογητή ξεχωριστά. Η πιστοποίηση της επάρκειας κάθε βαθμολογητή θα ανανεώνεται ετησίως και θα του δίνει τη δυνατότητα να συνεχίζει να ανήκει στο μητρώο των βαθμολογητών της Υπηρεσίας Εξετάσεων.

Όλα τα γραπτά θα διορθώνονται, όπως και στην υφιστάμενη διαδικασία, από δύο βαθμολογητές, οι οποίοι θα υποβάλλονται και σε δοκιμαστική διόρθωση γραπτών. Στην περίπτωση που θα διαπιστωθεί ότι ένας βαθμολογητής παρουσιάζει σοβαρή απόκλιση από τους υπόλοιπους – τόσο κατά τη δοκιμαστική βαθμολόγηση των γραπτών όσο και κατά την πορεία της διαδικασίας – η Υπηρεσία Εξετάσεων θα τον αποκλείει από τη διαδικασία βαθμολόγησης και τα γραπτά του θα κατανέμονται στους υπόλοιπους βαθμολογητές προς επαναβαθμολόγηση.

6. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΜΕΤΑ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Η ποιότητα της αξιολόγησης είναι ιδιαίτερα σημαντική είτε πρόκειται για την αξιολόγηση ενός εκπαιδευτικού συστήματος στην ολότητά του, είτε πρόκειται για την αξιολόγηση ενός μέρους του, ή μιας εκπαιδευτικής δραστηριότητας ή

ενός μέτρου που λαμβάνεται. Δεν είναι δεδομένο ότι κάθε σύστημα αξιολόγησης είναι σχεδιασμένο απολύτως ορθά ή ότι ο τρόπος εφαρμογής του είναι ο προβλεπόμενος με βάση τον σχεδιασμό του. Γι' αυτό είναι απαραίτητη η ύπαρξη μηχανισμών μετα-αξιολόγησης, οι οποίοι θα είναι σε θέση να προβαίνουν στον εντοπισμό και στη διόρθωση των πιθανών προβλημάτων που μπορεί να παρουσιάζονται σε σχέση με τα κριτήρια ή τα εργαλεία αξιολόγησης, αλλά και με όσους εμπλέκονται στην εφαρμογή του συστήματος των Παγκυπρίων Εξετάσεων.

Ανεξαρτήτως της προσπάθειας που καταβάλλεται, σε οποιαδήποτε απόπειρα μέτρησης εμπεριέχεται το στοιχείο του σφάλματος (Cronbach, 1990). Τα σφάλματα αυτά μπορούν να αποτελέσουν τη βάση για βελτίωση, εφόσον εντοπιστούν. Το σύστημα μετα-αξιολόγησης αποσκοπεί στον εντοπισμό των προβλημάτων, των ασαφειών και της ασυνέπειας που μπορεί να παρουσιάζονται σε σχέση με τα κριτήρια ή τα εργαλεία αξιολόγησης, αλλά και με όσους καλούνται να εφαρμόσουν το σύστημα των Παγκυπρίων Εξετάσεων (π.χ., θεματοθέτες, διορθωτές, υπεύθυνοι για την επεξεργασία των δεδομένων), με στόχο να βελτιώνεται το ίδιο το σύστημα και οι δεξιότητες όσων εμπλέκονται σε αυτό. Συγκεκριμένα, μετά το πέρας της διαδικασίας των Εξετάσεων είναι απαραίτητη η ανάλυση και επεξεργασία των αποτελεσμάτων, ούτως ώστε να εντοπιστεί η εσωτερική αξιοπιστία, οι διάφορες μορφές εγκυρότητας και οι δείκτες διάκρισης και δυσκολίας των θεμάτων που περιλαμβάνουν τα εξεταστικά δοκίμια, και να διαφανεί κατά πόσο το καθένα εξυπηρετεί τον σκοπό για τον οποίο κατασκευάστηκε (για σκοπούς απόλυσης ή για σκοπούς πρόσβασης στα ΑΑΕΙ).

Συγκεκριμένα, για κάθε μηχανισμό αξιολόγησης είναι σημαντικό να εξεταστεί η εσωτερική αξιοπιστία του εξεταστικού δοκιμίου (internal reliability of each scale) και η συνέπεια στη βαθμολόγηση των διαφόρων θεμάτων που περιλαμβάνει (π.χ. inter-rater reliability). Στην περίπτωση της διαμορφωτικής αξιολόγησης (ΠΕΑ) πρέπει να εξεταστεί επιπλέον και η εγκυρότητα γνωρίσματος (construct validity), ώστε να μπορεί να γίνει ανάλυση των ιδιαίτερων αναγκών κάθε μαθητή. Επίσης, θα πρέπει να εξετάζεται και η αντιπροσωπευτικότητα κάθε εξεταστικού δοκιμίου σε σχέση με τον Πίνακα

Προδιαγραφών και με το Αναλυτικό Πρόγραμμα (περιεχόμενο, Δείκτες Επάρκειας). Με τον τρόπο αυτό θα μπορούν να εντοπιστούν οι ενότητες του Αναλυτικού Προγράμματος στις οποίες χρειάζεται να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση για να επιτευχθεί βελτίωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων, αλλά και τυχόν προβλήματα σε σχέση με τη δομή και την παρουσίαση της κάθε ενότητας. Συνεπώς, τα αποτελέσματα της διαδικασίας μετα-αξιολόγησης των ΠΕΑ αναμένεται να χρησιμοποιηθούν από το ΥΠΠ για αναδιαμόρφωση της διδακτέας ύλης που περιλαμβάνεται στα Αναλυτικά Προγράμματα, στην περίπτωση που διαφανεί πως κάποια θέματα παρουσιάζουν προβλήματα. Παράλληλα, τα αποτελέσματα θα καταδείξουν γνωστικές περιοχές στις οποίες είναι πιθανόν οι εκπαιδευτικοί να χρειάζονται περαιτέρω στήριξη, μέσω της δημιουργίας επιπρόσθετου διδακτικού /βοηθητικού υλικού ή και στοχευμένης επιμόρφωσης. Τέλος, είναι απαραίτητο να εξετάζεται η ερμηνευτική εγκυρότητα (interpretive validity) κάθε εξεταστικού δοκιμίου, ώστε να διαφανεί ο τρόπος αξιοποίησης των αποτελεσμάτων από τους εκπαιδευτικούς.

Στην περίπτωση της συγκριτικής αξιολόγησης (ΠΕΠ) θα πρέπει να εξετάζεται κυρίως η προβλεπτική εγκυρότητα (predictive validity) των εξεταστικών δοκιμίων, αφού αυτή αποκαλύπτει και την πραγματική αξία ενός μηχανισμού συγκριτικής αξιολόγησης. Ένα σύστημα συγκριτικής αξιολόγησης που δεν έχει ικανοποιητική προβλεπτική εγκυρότητα είναι επικίνδυνο και άρα χρειάζεται άμεση βελτίωση. Επιπλέον, θεωρείται απαραίτητο να γίνεται έλεγχος των δεικτών διάκρισης των θεμάτων /ερωτήσεων που περιλαμβάνουν τα εξεταστικά δοκίμια και να εντοπίζονται θέματα /ερωτήσεις που ήταν λιγότερο κατάλληλα για έναν μηχανισμό συγκριτικής αξιολόγησης. Τα αποτελέσματα αυτά θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν για σκοπούς επιμόρφωσης των θεματοθετών. Τέλος, η εξέταση της συνέπειας των βαθμολογητών σε κάθε θέμα ξεχωριστά θα επιτρέψει τον εντοπισμό τυχόν αδυναμιών στον Οδηγό Διόρθωσης, καθώς και την εξέταση τρόπων βελτίωσής του. Τα αποτελέσματα αυτά θα μπορούν, επίσης, να χρησιμοποιηθούν για σκοπούς επιμόρφωσης, τόσο των θεματοθετών όσο και των βαθμολογητών.

Υπεύθυνη για την καταχώρηση των αποτελεσμάτων των ΠΕΠ και τη δημιουργία μιας βάσης δεδομένων, η οποία θα αξιοποιηθεί για σκοπούς μετα-αξιολόγησης,

θα είναι η Υπηρεσία Εξετάσεων. Αφού δημιουργηθεί η βάση δεδομένων και ολοκληρωθεί η ανάλυση των δεδομένων, τα συμπεράσματα θα πρέπει να αναρτώνται στην ιστοσελίδα της Υπηρεσίας Εξετάσεων, ώστε να έχουν πρόσβαση στα στοιχεία που αφορούν στην ποιότητα των μηχανισμών αξιολόγησης του ΥΠΠ οι ενδιαφερόμενοι μαθητές, γονείς, εκπαιδευτικοί, ακαδημαϊκοί κ.ά. Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα την ύπαρξη μεγαλύτερης διαφάνειας και εποικοδομητικού προβληματισμού, για βελτίωση τόσο της εξέτασης όσο και της διδασκαλίας κάθε μαθήματος. Σε ό,τι αφορά στον βαθμό συνέπειας των βαθμολογητών, η ανάλυση θα γίνεται προτού εξαχθούν οι βαθμοί, ώστε να είναι δυνατός ο έγκαιρος εντοπισμός των βαθμολογητών που έχουν βαθμολογήσει με ασυνέπεια. Όλα τα γραπτά των συγκεκριμένων βαθμολογητών θα κατανέμονται στους υπόλοιπους βαθμολογητές προς επαναβαθμολόγηση. Οι βαθμολογητές αυτοί δεν θα καλούνται ξανά για βαθμολόγηση γραπτών, εκτός και αν παρακολουθήσουν στο μέλλον επιμορφωτικά σεμινάρια και διαφανεί από το στατιστικό προφίλ που θα εξαχθεί βελτίωση των ικανοτήτων τους. Κατά ανάλογο τρόπο θα ελέγχονται τα θέματα των εξεταστικών δοκιμίων της διαμορφωτικής αξιολόγησης. Ο έλεγχος θα αφορά την αντιπροσωπευτικότητα και τον βαθμό δυσκολίας των εξεταστικών δοκιμίων. Στην μετα-αξιολόγηση θα περιλαμβάνονται εισηγήσεις που θα αφορούν στη βελτίωση τόσο των ικανοτήτων των θεματοθετών όσο και των Αναλυτικών Προγραμμάτων και του διδακτικού υλικού κάθε μαθήματος.

Εκ των ανωτέρω είναι εμφανές ότι η διαδικασία της μετα-αξιολόγησης μπορεί να συμβάλει στην καλύτερη και πιο εμπειριστατωμένη λήψη αποφάσεων από το ΥΠΠ, τόσο για θέματα ποιοτικής αναβάθμισης των Εξετάσεων που διενεργούνται, όσο και για θέματα που αφορούν αλλαγές στο Εκπαιδευτικό Σύστημα και που θα στοχεύουν στην επίτευξη υψηλών μαθησιακών αποτελεσμάτων.

ΜΕΡΟΣ Δ΄: ΑΝΑΦΟΡΕΣ

1. ΝΟΜΟΘΕΣΙΕΣ

- 1) Οι Περί Λειτουργίας των Δημοσίων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης Κανονισμοί του 1990 έως 2011 και των Δημοσίων Εσπερινών Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης Κανονισμοί του 1990 έως 2010
- 2) Ο περί διεξαγωγής των Παγκύπριων Εξετάσεων Νόμος 22 (I)/ 2006 - Νόμος Περί Παγκύπριων Εξετάσεων και Ο περί διεξαγωγής των Παγκύπριων Εξετάσεων Τροποποιητικός Νόμος του 2007

2. ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ

Κοινές Εγκύκλιοι ΔΜΓΕ και ΔΜΤΕΕ ημερομηνίας 3 και 24 Σεπτεμβρίου 2010

3. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Black, P. & Wiliam, D. (1998). Inside the Black Box: Raising Standards Through Classroom Assessment, *Phi Delta Kappa*, 80(2), 139-148.
- Creemers, B.P.M., & Kyriakides, L. (2008). *The dynamics of educational effectiveness: A contribution to policy, practice and theory in contemporary schools*. London: Routledge.
- Hattie, J. (2012). *Visible learning for teachers: Maximizing impact on learning*. Routledge.
- Hattie, J., & Timperley, H. (2007). The power of feedback. *Review of Educational Research*, 77(1), 81-112.
- Herman, J. L., Osmundson, E., Ayala, C., Schneider, S., & Timms, M. (2006). The Nature and Impact of Teachers' Formative Assessment Practices. CSE Technical Report 703. *National Center for Research on Evaluation, Standards, and Student Testing (CRESST)*.
- Kyriakides, L., Christoforou, C., & Charalambous, C.Y. (2013). What matters for student learning outcomes: A meta-analysis of studies exploring factors of effective teaching. *Teaching and Teacher Education*, 36, 143-152.
- Kyriakides, L., Creemers, B.P.M., Antoniou, P., Demetriou, D., & Charalambous, C. (2015). The impact of school policy and stakeholders' actions on student learning: A longitudinal study. *Learning and Instruction*, 36, 113-124.
- Κυριακίδης, Λ. (2010). Η αποτελεσματικότητα των Παγκυπρίων Εξετάσεων ως μηχανισμού συγκριτικής αξιολόγησης. *Ενδείκτης*, 20, 48-54.

- Nitko, A. J. (1995). Curriculum based continuous assessment: a framework for concepts, procedures and policy. *Assessment in education*, 2(3), 321-337.
- Puhl, C. A. (1997). Develop, Not Judge. Continuous Assessment in the ESL Classroom. *In Forum* (Vol. 35, No. 2, p. n2). For full text: <http://e.usia.gov/forum/>.
- Rodeiro, C. & Nadas, R. (2011). The effects of GCSE modularisation: a comparison between modular and linear examinations in secondary education. *Research Matters*, (11), 7-13.
- Stringer, N. S. (2012). Setting and maintaining GCSE and GCE grading standards: the case for contextualised cohort-referencing. *Research Papers in Education*, 27(5), 535-554.
- Chandler, P., & Sweller, J. (1991). Cognitive load theory and the format of instruction. *Cognition and instruction*, 8(4), 293-332.
- Kirschner, P. A. (2002). Cognitive load theory: Implications of cognitive load theory on the design of learning. *Learning and instruction*, 12(1), 1-10.
- Plass, J. L., Moreno, R., & Brünken, R. (2010). *Cognitive load theory*. Cambridge University Press.
- Sweller, J. (2011). Cognitive load theory. The psychology of learning and motivation: *Cognition in education*, 55, 37-76.

ΜΕΡΟΣ Ε΄: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Στα πιο κάτω ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ παρατίθενται πληροφορίες για τα Νέα Ωρολόγια Προγράμματα (ΝΩΠ), που ξεκίνησαν σταδιακά την εφαρμογή τους στη Μέση Εκπαίδευση από το φετινό σχολικό έτος (2015-16).

Συγκεκριμένα, το σχολικό έτος 2015-16 εφαρμόστηκαν σε όλες τις τάξεις των Γυμνασίων και στην Α΄ Λυκείων, ενώ το 2016-17 θα εφαρμοστούν στη Β΄ Λυκείων και το 2017-18 στην Γ΄ Λυκείων. Το 2016-17, επίσης, θα αρχίσει η εφαρμογή τους στο Α΄ έτος των Τεχνικών Σχολών και θα ολοκληρωθεί σταδιακά τα επόμενα δύο σχολικά έτη.

1. ΓΥΜΝΑΣΙΟ

ΝΕΟ ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ (από τη σχολική χρονιά 2015-16)

Με βάση το Νέο Ωρολόγιο Πρόγραμμα, το οποίο θα μπει σε εφαρμογή την επόμενη σχολική 2015-16 σε όλο τον γυμνασιακό κύκλο, οι διδακτικές περιόδους στην Α', Β' και Γ' Γυμνασίου κατανέμονται όπως φαίνονται στον πιο κάτω πίνακα:

ΝΕΟ ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ				
	ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΤΑΞΗ		
		Α'	Β'	Γ'
1	Νέα Ελληνικά / Αγωγή του Πολίτη	5	5	6
2	Αρχαία Ελληνικά / Αρχαιογνωσία	4	4	4
3	Μαθηματικά	5	4	4
4	Φυσική	0	2	2
5	Χημεία	0	1	1
6	Βιολογία	2	1	2
7	Γεωγραφία	1	1	0
8	Ιστορία / Ιστορία της Κύπρου	2	2	3
9	Αγγλικά	3	3	2
10	Γαλλικά	2	2	2
11	Πληροφορική	2	2	2
12	Τέχνη	1	2	2
13	Μουσική	2	2	1
14	Φυσική Αγωγή / Πρ. Βοήθειες	3,5	3	3
15	Θρησκευτικά	2	2	2
16	Σχεδιασμός και Τεχνολογία	1,5	1	1

17	Οικιακή Οικονομία	2	1	1
	ΣΥΝΟΛΟ	38	38	38

Εξεταζόμενα Μαθήματα

Τα εξεταζόμενα μαθήματα παραμένουν τα ισχύοντα, δηλαδή:

- Νέα Ελληνικά
- Μαθηματικά
- Φυσικά
- Ιστορία

2. Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΝΕΟ ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Α' Λυκείου (από τη σχολική χρονιά 2015-16)

Για την Α΄ Λυκείου, οι μαθητές της Γ΄ Γυμνασίου θα πρέπει να ξέρουν ότι:

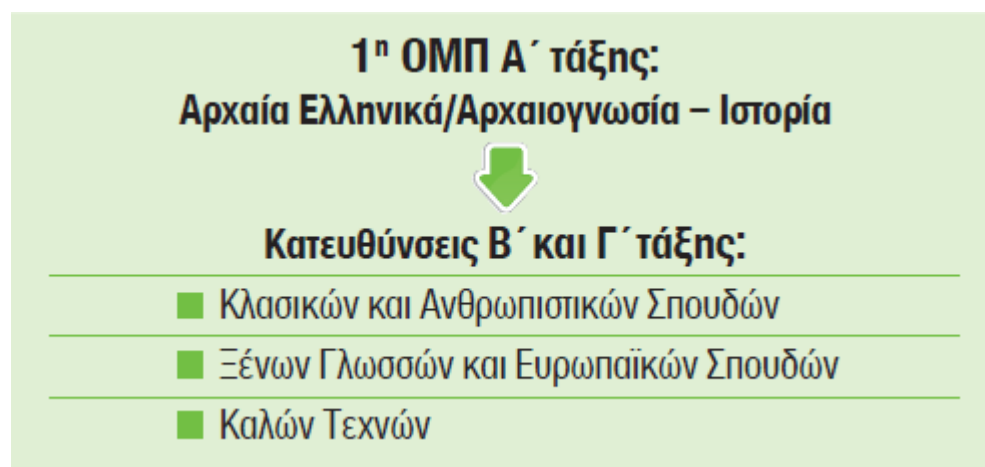
- Οι 31 από τις 35 περιόδους διδασκαλίας θα είναι μαθήματα Κοινού Κορμού, όπως, δηλαδή, είναι και στο Γυμνάσιο.
- Για τις υπόλοιπες 4 περιόδους, θα πρέπει να επιλέξουν δύο (2) μαθήματα από δύο (2) διδακτικές περιόδους το καθένα. Τα μαθήματα αυτά εντάσσονται σε τέσσερις (4) Ομάδες Μαθημάτων Προσανατολισμού (ΟΜΠ). Η επιλογή ΟΜΠ θα τους δίνει τη δυνατότητα να εμβαθύνουν σε δύο μαθήματα που τους ενδιαφέρουν, για επιπλέον 2 διδακτικές περιόδους το καθένα. Αφού πάρουν όλες τις σχετικές πληροφορίες, θα πρέπει να επιλέξουν τη μία από τις εξής ΟΜΠ:

- **1^η ΟΜΠ:** Αρχαία Ελληνικά/Αρχαιογνωσία – Ιστορία
- **2^η ΟΜΠ:** Μαθηματικά – Φυσική
- **3^η ΟΜΠ:** Μαθηματικά – Οικονομικά
- **4^η ΟΜΠ:** Οικονομικά – Αγγλικά

Ομάδες Μαθημάτων Προσανατολισμού (ΟΜΠ)

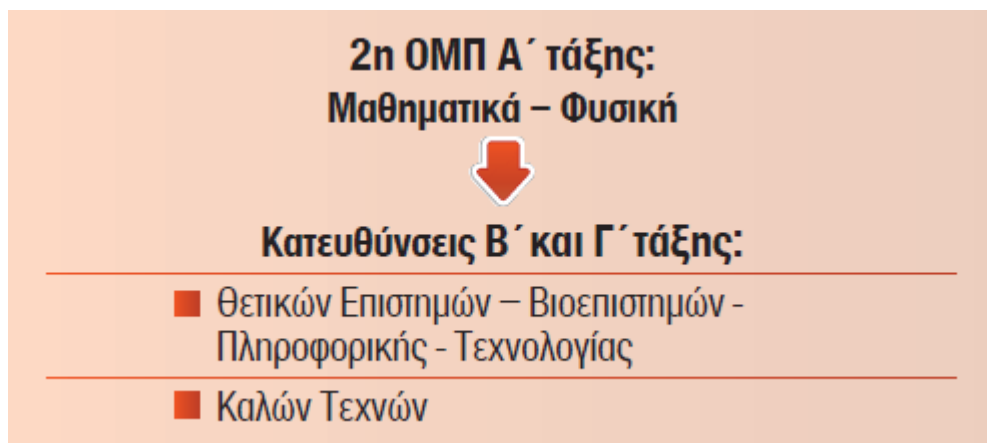
1η Ομάδα Μαθημάτων Προσανατολισμού (1η ΟΜΠ)

Τα μαθήματα προσανατολισμού/εμβάθυνσης της 1ης ΟΜΠ είναι τα **Αρχαία/Αρχαιογνωσία** και η **Ιστορία**. Η 1η ΟΜΠ οδηγεί στην Κατεύθυνση Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών, στην Κατεύθυνση Ξένων Γλωσσών και Ευρωπαϊκών Σπουδών και στην Κατεύθυνση Καλών Τεχνών.

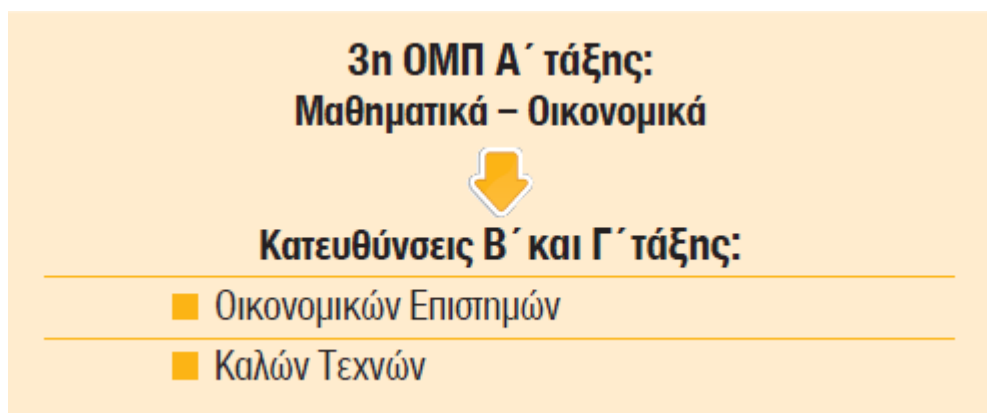
2η Ομάδα Μαθημάτων Προσανατολισμού (2η ΟΜΠ)

Τα μαθήματα προσανατολισμού/εμβάθυνσης της 2ης ΟΜΠ είναι τα **Μαθηματικά** και η **Φυσική**. Η 2η ΟΜΠ οδηγεί στην Κατεύθυνση Θετικών Επιστημών-Βιοεπιστημών-Πληροφορικής-Τεχνολογίας και στην Κατεύθυνση Καλών Τεχνών.

3η Ομάδα Μαθημάτων Προσανατολισμού (3η ΟΜΠ)

Τα μαθήματα προσανατολισμού/εμβάθυνσης της 3ης ΟΜΠ είναι τα **Μαθηματικά** και τα **Οικονομικά**. Η 3η ΟΜΠ οδηγεί στην Κατεύθυνση Οικονομικών Επιστημών και στην Κατεύθυνση Καλών Τεχνών.

4η Ομάδα Μαθημάτων Προσανατολισμού (4η ΟΜΠ)

Τα μαθήματα προσανατολισμού/εμβάθυνσης της 4ης ΟΜΠ είναι τα **Οικονομικά** και τα **Αγγλικά**. Η 4η ΟΜΠ οδηγεί στην Κατεύθυνση Υπηρεσιών και στην Κατεύθυνση Καλών Τεχνών.

**4η ΟΜΠ Α΄ τάξης:
Οικονομικά – Αγγλικά**

Κατευθύνσεις Β΄ και Γ΄ τάξης:

■ Εμπορίου και Υπηρεσιών

■ Καλών Τεχνών

Ωρολόγιο Πρόγραμμα

Σύμφωνα με τα πιο πάνω, το Ωρολόγιο Πρόγραμμα της Α΄ Λυκείου διαμορφώνεται όπως φαίνεται στον πιο κάτω πίνακα:

ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ			Α' ΟΜΠ (2Χ2=4)			
Α/Α	Μαθήματα	Μαθήματα Κοινού Κορμού	1 ^η ΟΜΠ	2 ^η ΟΜΠ	3 ^η ΟΜΠ	4 ^η ΟΜΠ
1	Νέα Ελληνικά/ Αγωγή του Πολίτη	5				
2	Αρχαία Ελληνικά / Αρχαιογνωσία	2	2			
3	Μαθηματικά	3		2	2	
4	Φυσική	2		2		
5	Χημεία	2				
6	Βιολογία	1				
7	Ιστορία / Ιστορία της Κύπρου	2	2			
8	Αγγλικά	2				2
9	Γαλλικά	2				
10	Πληροφορική	2				
11	Τέχνη	1				
12	Μουσική	1				
13	Φυσική Αγωγή	1,5				
14	Θρησκευτικά	1,5				
15	Σχεδιασμός και Τεχνολογία	2				
16	Οικονομικά	1			2	2
Σύνολα		31	4	4	4	4
Μερικά Σύνολα		31	4			
Γενικό Σύνολο						35

Σημείωση: Οι περίοδοι των μαθημάτων προσανατολισμού/εμβάθυνσης προστίθενται στις

αντίστοιχες περιόδους των μαθημάτων κοινού κορμού. Για παράδειγμα, στην 1η ΟΜΠ οι μαθητές διδάσκονται τέσσερις (4) περιόδους Αρχαία Ελληνικά /Αρχαιογνωσία και τέσσερις (4) περιόδους Ιστορία.

Εξεταζόμενα μαθήματα της Α' Λυκείου

Προσοχή! Οι πιο κάτω αλλαγές θα ισχύσουν για τους μαθητές της Α' Λυκείου (2015-16).

1η ΟΜΠ	2η ΟΜΠ	3η ΟΜΠ	4η ΟΜΠ
Νέα Ελληνικά	Νέα Ελληνικά	Νέα Ελληνικά	Νέα Ελληνικά
Μαθηματικά κ.κ.	Μαθηματικά προσ.	Μαθηματικά προσ.	Μαθηματικά κ.κ.
Αρχαία Ελληνικά/Αρχαιογνωσία προσ.	Φυσική προσ.	Οικονομικά προσ.	Οικονομικά προσ.
Ιστορία προσ.	Χημεία-Βιολογία	Ιστορία Κ.Κ.	Αγγλικά προσ.**

** Οι μαθητές/τριες που έχουν απόφαση από την Επαρχιακή Επιτροπή Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, θα έχουν τη δυνατότητα αν το επιθυμούν (με γραπτό αίτημα των γονέων/κηδεμόνων), να δηλώσουν ως εξεταζόμενο μάθημα την Ιστορία Κοινού Κορμού αντί του μαθήματος των Αγγλικών.

Εξετάσεις Μετάταξης

Ο μαθητής, προκειμένου να μπορεί να ακολουθήσει στη Β' τάξη διαφορετική Κατεύθυνση Σπουδών από εκείνες στις οποίες τον οδηγεί η ΟΜΠ στην οποία φοιτά στην Α' τάξη, θα έχει το δικαίωμα να συμμετέχει σε Εξετάσεις Μετάταξης, ως εξής:

Β' τάξη:

Εισδοχή στην 1η Κατεύθυνση:

- Γίνεται από την 1η ΟΜΠ (χωρίς Εξετάσεις Μετάταξης).
- Όσοι προέρχονται από τη 2η, 3η και 4η ΟΜΠ, θα εξετάζονται στα Αρχαία Ελληνικά/ Αρχαιογνωσία προσ. και Ιστορία προσ.

Εισδοχή στην 2η Κατεύθυνση:

- Γίνεται από την 1η ΟΜΠ (χωρίς Εξετάσεις Μετάταξης).
- Όσοι προέρχονται από τη 2η, 3η και 4η ΟΜΠ, θα εξετάζονται στην Ιστορία προσ.
- Επιπλέον, όσοι από αυτούς σκοπεύουν να επιλέξουν το μάθημα των Αρχαίων Ελληνικών, θα εξετάζονται και στα Αρχαία Ελληνικά/ Αρχαιογνωσία προσ.

Εισδοχή στην 3η Κατεύθυνση:

- Γίνεται από τη 2η ΟΜΠ (χωρίς Εξετάσεις Μετάταξης).
- Όσοι προέρχονται από την 1η και 4η ΟΜΠ, θα εξετάζονται στα Μαθηματικά προσ. και Φυσική προσ.
- Όσοι προέρχονται από την 3η ΟΜΠ, θα εξετάζονται στη Φυσική προσ..

Εισδοχή στην 4η Κατεύθυνση:

- Γίνεται από την 3η ΟΜΠ (χωρίς Εξετάσεις Μετάταξης).
- Όσοι προέρχονται από την 1η ΟΜΠ, θα εξετάζονται στα Μαθηματικά προσ. και Οικονομικά προσ.
- Όσοι προέρχονται από τη 2η ΟΜΠ, θα εξετάζονται στα Οικονομικά προσ..
- Όσοι προέρχονται από την 4η ΟΜΠ, θα εξετάζονται στα Μαθηματικά προσ.

Εισδοχή στην 5η Κατεύθυνση:

- Γίνεται από την 4η ΟΜΠ (χωρίς Εξετάσεις Μετάταξης).
- Όσοι προέρχονται από την 1η και 2η ΟΜΠ, θα εξετάζονται στα Οικονομικά προσ. και Αγγλικά προσ.
- Όσοι προέρχονται από την 3η ΟΜΠ, θα εξετάζονται στα Αγγλικά προσ..

Εισδοχή στην 6η Κατεύθυνση:

- Γίνεται από όλες τις ΟΜΠ (χωρίς Εξετάσεις Μετάταξης).

3. Β' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΝΕΟ ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Β' ΛΥΚΕΙΟΥ (από τη σχολική χρονιά 2016-17)

Κατευθύνσεις: Οι μαθητές επιλέγουν μία από τις 6 (έξι) πιο κάτω Κατευθύνσεις. Στην κάθε Κατεύθυνση διδάσκονται τέσσερα (4) μαθήματα προσανατολισμού /εμβάθυνσης των τεσσάρων (4) περιόδων το καθένα (σύνολο 16 περίοδοι).

Στην 1η, 4η και 6η Κατεύθυνση υπάρχουν τρία (3) υποχρεωτικά μαθήματα (βλ. στήλη **ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ**) και ένα (1) επιλεγόμενο (βλ. στήλη **ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ**). Στη 2η, 3η και 5η Κατεύθυνση υπάρχουν δύο (2) υποχρεωτικά μαθήματα και δύο (2) επιλεγόμενα.

B' Λυκείου			
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ - ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ - ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ			
		ΥΠΟΧΡ. (3Χ4=12) ή (2Χ4=8)	ΕΠΙΛΕΓ. (1Χ4=4) ή (2Χ4=8)
1	ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΑΡΧΑΙΑ	ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ
		ΙΣΤΟΡΙΑ	ΛΟΓΙΚΗ-ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ
		ΛΑΤΙΝΙΚΑ	ΑΓΓΛΙΚΑ ή ΓΑΛΛΙΚΑ ή ΑΛΛΗ ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ
2	ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΑΓΓΛΙΚΑ	ΛΑΤΙΝΙΚΑ
		ΙΣΤΟΡΙΑ	ΓΑΛΛΙΚΑ ή ΑΛΛΗ ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ
			ΑΛΛΗ ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ
			ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ
			ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ
3	ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ-ΒΙΟΕΠΙΣΤΗΜΩΝ-ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ-ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ	ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ	ΧΗΜΕΙΑ
		ΦΥΣΙΚΗ	ΒΙΟΛΟΓΙΑ
			ΑΓΓΛΙΚΑ
			ΓΑΛΛΙΚΑ ή ΑΛΛΗ ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ
			ΔΙΚΤΥΑ
			ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ
			ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ
			ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΠΡΟΟΠΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ
			ΤΕΧΝΙΚΟ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ
			ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ
4	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
		ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ
		ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ	ΑΓΓΛΙΚΑ ή ΓΑΛΛΙΚΑ ή ΑΛΛΗ ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ
			ΕΜΠΟΡΙΚΑ - MARKETING
5	ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ
		ΑΓΓΛΙΚΑ	ΕΜΠΟΡΙΚΑ - MARKETING
			ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ
			ΒΙΟΛΟΓΙΑ
			ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
			ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ
			ΓΑΛΛΙΚΑ ή ΑΛΛΗ ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ
			ΑΛΛΗ ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ
	ΟΙΚΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ		
6	ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ	ΘΕΜΑΤΑ ΤΕΧΝΗΣ	ΕΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ
		ΘΕΑΤΡΟ	ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΠΡΟΟΠΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ
		ΙΣΤΟΡΙΑ	ΜΟΥΣΙΚΗ
			ΑΓΓΛΙΚΑ ή ΓΑΛΛΙΚΑ ή ΑΛΛΗ ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ
			ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ (μόνο Β' Λυκείου)

ΑΛΛΗ ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ: ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ, ΙΣΠΑΝΙΚΑ, ΙΤΑΛΙΚΑ, ΡΩΣΙΚΑ, ΤΟΥΡΚΙΚΑ

Ωρολόγιο Πρόγραμμα

Σύμφωνα με τα πιο πάνω, το Ωρολόγιο Πρόγραμμα της Β' Λυκείου διαμορφώνεται όπως φαίνεται στον πιο κάτω πίνακα:

ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Β' ΛΥΚΕΙΟΥ			
A/A	Μαθήματα	Μαθήματα Κοινού Κορμού	Β' Κατεύθυνσης (4X4=16)
1	Νέα Ελληνικά/ Αγωγή του Πολίτη	5	
2	Αρχαία Ελληνικά / Αρχαιογνωσία	1,5	
3	Μαθηματικά	3	
4	Φυσική	1	
5	Ιστορία / Ιστορία της Κύπρου	2	
6	Αγγλικά	2	
7	Φυσική Αγωγή / Πρώτες Βοήθειες	2,5	
8	Θρησκευτικά	2	
	Σύνολα	19	
	Μερικά Σύνολα	19	16
	Γενικό Σύνολο	35	

Σημείωση: Οι περίοδοι των μαθημάτων προσανατολισμού/εμβάθυνσης προστίθενται στις αντίστοιχες περιόδους των μαθημάτων κοινού κορμού. Για παράδειγμα, στην 3η Κατεύθυνση των Θετικών Επιστημών- Βιοεπιστημών- Πληροφορικής – Τεχνολογίας, οι μαθητές διδάσκονται επτά (7) περιόδους Μαθηματικά, ως ένα αυτοτελές μάθημα.

Εξεταζόμενα Μαθήματα Β' Λυκείου

Τα εξεταζόμενα μαθήματα για όλες τις Κατευθύνσεις της Β' τάξης είναι τα εξής πέντε (5):

- Νέα Ελληνικά
- Τα τέσσερα (4) μαθήματα της Κατεύθυνσης (τα 3 ή 2 υποχρεωτικά και το 1 ή 2 επιλεγόμενα, ανάλογα με την Κατεύθυνση)

Παρατίθενται πιο κάτω τα εξεταζόμενα μαθήματα για την κάθε Κατεύθυνση:

1η Κατεύθυνση: Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών

- Νέα Ελληνικά
- Τα τρία (3) υποχρεωτικά: Αρχαία Ελληνικά/ Αρχαιογνωσία, Ιστορία, Λατινικά
- Ένα (1) από τα επιλεγόμενα: Λογοτεχνία, Λογική - Φιλοσοφία, Αγγλικά ή Γαλλικά ή άλλη Ξένη Γλώσσα

2η Κατεύθυνση: Ξένων Γλωσσών και Ευρωπαϊκών Σπουδών

- Νέα Ελληνικά
- Τα δύο (2) υποχρεωτικά: Αγγλικά, Ιστορία
- Δύο (2) από τα επιλεγόμενα: Λατινικά, Γαλλικά ή άλλη Ξένη Γλώσσα, Άλλη Ξένη Γλώσσα, Αρχαία Ελληνικά, Πολιτική Οικονομία

3η Κατεύθυνση: Θετικών Επιστημών – Βιοεπιστημών - Πληροφορικής – Τεχνολογίας

- Νέα Ελληνικά
- Τα δύο (2) υποχρεωτικά: Μαθηματικά, Φυσική
- Δύο (2) από τα επιλεγόμενα: Χημεία, Βιολογία, Αγγλικά, Γαλλικά ή Άλλη Ξένη Γλώσσα, Δίκτυα, Πληροφορική, Τεχνολογία, Ελεύθερο Προοπτικό Σχέδιο, Τεχνικό Αρχιτεκτονικό Σχέδιο, Γραφικές Τέχνες

4η Κατεύθυνση: Οικονομικών Επιστημών

- Νέα Ελληνικά
- Τα τρία (3) υποχρεωτικά: Πολιτική Οικονομία, Μαθηματικά, Λογιστική
- Ένα (1) από τα επιλεγόμενα: Οργάνωση και Διοίκηση Επιχειρήσεων, Πληροφορική, Αγγλικά ή Γαλλικά ή Άλλη Ξένη Γλώσσα, Εμπορικά - Marketing

5η Κατεύθυνση: Εμπορίου και Υπηρεσιών

- Νέα Ελληνικά
- Τα δύο (2) υποχρεωτικά: Πολιτική Οικονομία, Αγγλικά
- Δύο (2) από τα επιλεγόμενα: Λογιστική, Εμπορικά – Marketing, Εφαρμογές Πληροφορικής, Βιολογία, Οργάνωση και Διοίκηση Επιχειρήσεων, Γαλλικά ή Άλλη Ξένη Γλώσσα, Άλλη Ξένη Γλώσσα, Οικιακή Οικονομία, Τεχνολογία

6η Κατεύθυνση: Καλών Τεχνών

- Νέα Ελληνικά
- Τα τρία (3) υποχρεωτικά: Θέματα Τέχνης, Θέατρο, Ιστορία
- Ένα (1) από τα επιλεγόμενα: Εικαστικές Εφαρμογές, Ελεύθερο Προοπτικό Σχέδιο, Μουσική, Αγγλικά ή Γαλλικά ή Άλλη Ξένη Γλώσσα, Φωτογραφία

Εξετάσεις Μετάταξης

Ο μαθητής, προκειμένου να μπορεί:

- να μετακινηθεί στην Γ' τάξη σε άλλη Κατεύθυνση Σπουδών από αυτή στην οποία φοιτά στη Β' τάξη, ή
- να αλλάξει ένα ή δύο από τα επιλεγόμενα μαθήματα στην Γ' τάξη, παραμένοντας στην ίδια κατεύθυνση, θα έχει το δικαίωμα να συμμετέχει σε εξετάσεις μετάταξης, ως εξής:

Μετακίνηση σε άλλη Κατεύθυνση: Γίνεται μετά από εξετάσεις μετάταξης σε όσα μαθήματα της νέας κατεύθυνσης δεν διδάχθηκε ο μαθητής στην κατεύθυνση από την οποία μετακινήθηκε (υποχρεωτικά ή επιλεγόμενα).

Επιλογή άλλου μαθήματος στην ίδια κατεύθυνση: Γίνεται μετά από εξέταση μετάταξης στο νέο μάθημα.

4. Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΝΕΟ ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ (από το σχολικό έτος 2015-16)

Κατευθύνσεις: Οι μαθητές συνεχίζουν την Κατεύθυνση την οποία επέλεξαν στη Β.

Γ' Λυκείου			
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ - ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ - ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ			
		ΥΠΟΧΡ. (3Χ4=12) ή (2Χ4=8)	ΕΠΙΛΕΓ. (1Χ4=4) ή (2Χ4=8)
1	ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΑΡΧΑΙΑ	ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ
		ΙΣΤΟΡΙΑ	ΛΟΓΙΚΗ-ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ
		ΛΑΤΙΝΙΚΑ	ΑΓΓΛΙΚΑ ή ΓΑΛΛΙΚΑ ή ΑΛΛΗ ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ
2	ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΑΓΓΛΙΚΑ	ΛΑΤΙΝΙΚΑ
		ΙΣΤΟΡΙΑ	ΓΑΛΛΙΚΑ ή ΑΛΛΗ ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ
			ΑΛΛΗ ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ
			ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ
3	ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ-ΒΙΟΕΠΙΣΤΗΜΩΝ-ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ-ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ	ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ	ΧΗΜΕΙΑ
		ΦΥΣΙΚΗ	ΒΙΟΛΟΓΙΑ
			ΑΓΓΛΙΚΑ
			ΓΑΛΛΙΚΑ ή ΑΛΛΗ ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ
			ΔΙΚΤΥΑ
			ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ
			ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ
			ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΠΡΟΟΠΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ
			ΤΕΧΝΙΚΟ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ
4	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
		ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ
		ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ	ΑΓΓΛΙΚΑ ή ΓΑΛΛΙΚΑ ή ΑΛΛΗ ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ
			ΕΜΠΟΡΙΚΑ - MARKETING
5	ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ
		ΑΓΓΛΙΚΑ	ΕΜΠΟΡΙΚΑ - MARKETING
			ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ
			ΒΙΟΛΟΓΙΑ
			ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
			ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ
			ΓΑΛΛΙΚΑ ή ΑΛΛΗ ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ
	ΑΛΛΗ ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ ΟΙΚΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ		
6	ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ	ΘΕΜΑΤΑ ΤΕΧΝΗΣ	ΕΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ
		ΘΕΑΤΡΟ	ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΠΡΟΟΠΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ
		ΙΣΤΟΡΙΑ	ΜΟΥΣΙΚΗ
			ΑΓΓΛΙΚΑ ή ΓΑΛΛΙΚΑ ή ΑΛΛΗ ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ (μόνο Γ' Λυκείου και δεν είναι μάθημα πρόσβασης)

ΑΛΛΗ ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ: ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ, ΙΣΠΑΝΙΚΑ, ΙΤΑΛΙΚΑ, ΡΩΣΙΚΑ, ΤΟΥΡΚΙΚΑ

Ωρολόγιο Πρόγραμμα

Σύμφωνα με τα πιο πάνω, το Ωρολόγιο Πρόγραμμα της Γ' Λυκείου διαμορφώνεται όπως φαίνεται στον πιο κάτω πίνακα:

ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ			
A/A	Μαθήματα	Μαθήματα Κοινού Κορμού	Γ' Κατεύθυνσης (4X4=16)
1	Νέα Ελληνικά/ Αγωγή του Πολίτη	6	
2	Μαθηματικά	3	
3	Φυσική	1	
4	Ιστορία / Ιστορία της Κύπρου	3	
5	Αγγλικά	2	
6	Φυσική Αγωγή	2	
7	Θρησκευτικά	2	
Σύνολα		19	
Μερικά Σύνολα		19	16
Γενικό Σύνολο		35	

Σημείωση: Οι περίοδοι των μαθημάτων προσανατολισμού/εμβάθυνσης προστίθενται στις αντίστοιχες περιόδους των μαθημάτων κοινού κορμού. Για παράδειγμα, στην 3η Κατεύθυνση των Θετικών Επιστημών- Βιοεπιστημών- Πληροφορικής – Τεχνολογίας, οι μαθητές διδάσκονται επτά (7) περιόδους Μαθηματικά, ως ένα αυτοτελές μάθημα.

Εξεταζόμενα Μαθήματα Γ' Λυκείου

Τα εξεταζόμενα μαθήματα για όλες τις Κατευθύνσεις της Γ' τάξης είναι τα εξής πέντε (5):

- Νέα Ελληνικά
- Τα τέσσερα (4) μαθήματα της Κατεύθυνσης (τα 3 ή 2 υποχρεωτικά και το 1 ή 2 επιλεγόμενα, ανάλογα με την Κατεύθυνση)

Παρατίθενται πιο κάτω τα εξεταζόμενα μαθήματα για την κάθε Κατεύθυνση:

1η Κατεύθυνση: Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών

- Νέα Ελληνικά
- Τα τρία (3) υποχρεωτικά: Αρχαία Ελληνικά / Αρχαιογνωσία, Ιστορία, Λατινικά
- Ένα (1) από τα επιλεγόμενα: Λογοτεχνία, Λογική - Φιλοσοφία, Αγγλικά ή Γαλλικά ή άλλη Ξένη Γλώσσα

2η Κατεύθυνση: Ξένων Γλωσσών και Ευρωπαϊκών Σπουδών

- Νέα Ελληνικά
- Τα δύο (2) υποχρεωτικά: Αγγλικά, Ιστορία
- Δύο (2) από τα επιλεγόμενα: Λατινικά, Γαλλικά ή άλλη Ξένη Γλώσσα, άλλη Ξένη Γλώσσα, Αρχαία Ελληνικά, Πολιτική Οικονομία

3η Κατεύθυνση: Θετικών Επιστημών – Βιοεπιστημών – Πληροφορικής – Τεχνολογίας

- Νέα Ελληνικά
- Τα δύο (2) υποχρεωτικά: Μαθηματικά, Φυσική
- Δύο (2) από τα επιλεγόμενα: Χημεία, Βιολογία, Αγγλικά, Γαλλικά ή άλλη Ξένη Γλώσσα, Δίκτυα, Πληροφορική, Τεχνολογία, Ελεύθερο Προοπτικό Σχέδιο, Τεχνικό Αρχιτεκτονικό Σχέδιο, Γραφικές Τέχνες

4η Κατεύθυνση: Οικονομικών Επιστημών

- Νέα Ελληνικά
- Τα τρία (3) υποχρεωτικά: Πολιτική Οικονομία, Μαθηματικά, Λογιστική
- Ένα (1) από τα επιλεγόμενα: Οργάνωση και Διοίκηση Επιχειρήσεων, Πληροφορική, Αγγλικά ή Γαλλικά ή άλλη Ξένη Γλώσσα, Εμπορικά - Marketing

5η Κατεύθυνση: Εμπορίου και Υπηρεσιών

- Νέα Ελληνικά
- Τα δύο (2) υποχρεωτικά: Πολιτική Οικονομία, Αγγλικά
- Δύο (2) από τα επιλεγόμενα: Λογιστική, Εμπορικά – Marketing, Εφαρμογές Πληροφορικής, Βιολογία, Οργάνωση και Διοίκηση Επιχειρήσεων, Γαλλικά ή άλλη Ξένη Γλώσσα, άλλη Ξένη Γλώσσα, Οικιακή Οικονομία, Τεχνολογία

6η Κατεύθυνση: Καλών Τεχνών

- Νέα Ελληνικά
- Τα τρία (3) υποχρεωτικά: Θέματα Τέχνης, Θέατρο, Ιστορία
- Ένα (1) από τα επιλεγόμενα: Εικαστικές Εφαρμογές, Ελεύθερο Προοπτικό Σχέδιο, Μουσική, Αγγλικά ή Γαλλικά ή άλλη Ξένη Γλώσσα, Γραφικές Τέχνες (δεν αποτελεί μάθημα πρόσβασης)

5. ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΣΧΟΛΕΣ (α' μέρος)

ΝΕΟ ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΩΝ (από το σχολικό έτος 2016-17 και ολοκλήρωση τα επόμενα δύο σχολικά έτη)

Κλάδοι Θεωρητικής Κατεύθυνσης και Πρακτικής Κατεύθυνσης

ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ
1. Κλάδος Μηχανολογίας	1. Κλάδος Μηχανολογίας
1. Γενική Μηχανολογία	1. Τεχνικός Μηχανικής Παραγωγής
2. Μηχανολογικές Εγκαταστάσεις Κτιρίων	2. Τεχνικός Μηχανολογικών Εγκαταστάσεων Κτιρίων
3. Μηχανική - Ηλεκτρολογία Αυτοκινήτων	3. Τεχνικός Ελασματοουργίας – Συγκολλήσεων, Μεταλλικών Κατασκευών και Σωληνώσεων Φυσικού Αερίου
4. Παραγωγή και Διανομή Ενέργειας / Φυσικού Αερίου	4. Μηχανικός - Ηλεκτρολόγος Οχημάτων
	5. Συντήρηση Μηχανολογικού και Ηλεκτρολογικού Εξοπλισμού
2. Κλάδος Ηλεκτρολογίας και Ηλεκτρονικών Εφαρμογών	2. Κλάδος Ηλεκτρολογίας και Ηλεκτρονικών Εφαρμογών
1. Ηλεκτρικές Εγκαταστάσεις και Αυτοματισμοί	1. Τεχνικός Ηλεκτρικών Εγκαταστάσεων και Αυτοματισμών
2. Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές, Δίκτυα και Επικοινωνίες	2. Τεχνικός Ηλεκτρονικών Υπολογιστών, Δικτύων και Επικοινωνιών
3. Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας	3. Τεχνικός Οικιακών Συσκευών, Ψύξης και Κλιματισμού
4. Ψηφιακή Τεχνολογία και Προγραμματισμός	
3. Κλάδος Αρχιτεκτονικής και Πολιτικής Μηχανικής	3. Κλάδος Δομικών Έργων και Κατασκευών
1. Αρχιτεκτονική και Πολιτική Μηχανική	1. Τεχνίτες Δομικών Έργων
	2. Σχεδιαστές Δομικών Έργων

4. Κλάδος Σχεδιασμού, Κατασκευών και Διακόσμησης
1. Σχεδίαση και Κατασκευή Επίπλων και Εύλινων Κατασκευών
2. Γραφικές Τέχνες και Πολυμέσα
3. Σχεδιασμός και Διακόσμηση Εσωτερικών Χώρων
4. Σχεδίαση και Παραγωγή Ενδυμάτων
5. Κλάδος Γεωπονίας
1. Φυτική και Ζωική Παραγωγή
2. Γεωργία, Βιο-Καλλιέργειες και Καινοτόμες Καλλιέργειες

3. Συντήρηση και Αποκατάσταση Κτιρίων

4. Κλάδος Εφαρμοσμένων Τεχνών: Κατασκευών και Διακόσμησης
1. Επιπλοποιία και Εύλινες Κατασκευές
2. Γραφικές Τέχνες
3. Τεχνικός Διακόσμησης
4. Κατασκευή Κοσμημάτων και Δημιουργία Διακοσμητικών Αντικειμένων
5. Παραγωγή Ενδυμάτων

6. Κλάδος Υπηρεσιών
1. Τουριστικά
2. Λογιστικά

5. Κλάδος Γεωπονίας
1. Γεωργικές Καλλιέργειες
2. Παραγωγή Γεωργικών και Κτηνοτροφικών Προϊόντων

7. Κλάδος Ξενοδοχειακών και Επισιτιστικών Επαγγελματιών
1. Λειτουργία Ξενοδοχειακών και Επισιτιστικών Μονάδων

6. Κλάδος Υπηρεσιών
1. Υπάλληλοι Τουριστικών Γραφείων και Ξενοδοχείων
2. Ιδιαίτεροι Γραμματείς

8. Κλάδος Βιομηχανικού Σχεδιασμού
1. Βιομηχανικός Σχεδιασμός (Έρευνα, Σχεδιασμός και Δημιουργία Καινοτόμων Προϊόντων)
2. Τρισδιάστατος Σχεδιασμός

7. Κλάδος Ξενοδοχειακών και Επισιτιστικών Επαγγελματιών
1. Μάγειροι – Τραπεζοκόμοι
2. Υποδοχή και Διαχείριση Ορόφων και Μονάδων

9. Κλάδος Ναυτιλιακών και Θαλάσσιων Επαγγελματιών
--

1. Ιχθυοκαλλιέργειες
2. Ναυτιλιακά Επαγγέλματα
3. Υδάτινη Μηχανική

8. Κλάδος Αισθητικής - Κομμωτικής
1. Κομμωτική

6. ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΣΧΟΛΕΣ (β' μέρος)

ΝΕΟ ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΩΝ (από το σχολικό έτος 2016-17 και ολοκλήρωση τα επόμενα δύο σχολικά έτη)

ΝΕΟ ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΣΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΜΑΘΗΜΑ	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ			ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ		
	Α' Τάξη	Β' Τάξη	Γ' Τάξη	Α' Τάξη	Β' Τάξη	Γ' Τάξη
Θρησκευτικά	1	1	1	1	1	1
Ελληνικά	5	5	5	5	5	5
Ιστορία και Αγωγή του Πολίτη	1	1	1	1	1	1
Φυσική Αγωγή	1	1	1	1	1	1
Μουσική	1			1		
Μαθηματικά	2	2	2	4	4	4
Φυσική	2	2	2	3	5	5
Χημεία	1	0	0	1	0	0
Αγγλικά	2	2	2	2	2	2
Επιλεγόμενα (Εμβάθυνσης, Ενίσχυσης, Εμπλουτισμού, Εξειδίκευσης)		4	4		4	4
Τεχνολογία και Εργαστήρια Κλάδου και Ειδικότητας	17	17	17	14	12	12
Εισαγωγή στους Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές						
Εφαρμογές Η.Υ.	2			2		
Πρακτική Εξάσκηση						
Σύνολο περιόδων	35	35	35	35	35	35

ΜΑΘΗΜΑ	ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ - Λειτουργία Ξενοδοχειακών και Επισιτιστικών Μονάδων		
	Α' Τάξη	Β' Τάξη	Γ' Τάξη
Θρησκευτικά	1	1	1
Ελληνικά	5	5	5
Ιστορία και Αγωγή του Πολίτη	1	1	1
Φυσική Αγωγή	1	1	1
Μουσική	1		
Μαθηματικά	4	4	4
Λογιστική/Οικονομικά	2	2	2
Χημεία	1	0	0
Αγγλικά	2	4	4
Γαλλικά ή Γερμανικά ή Ρωσικά*	2	2	2
Επιλεγόμενα (Εμβάθυνσης, Ενίσχυσης, Εμπλουτισμού, Εξειδίκευσης)		4	4
Τεχνολογία και Εργαστήρια Κλάδου και Ειδικότητας	13	11	11
Εφαρμογές Η.Υ.	2		
Σύνολο περιόδων	35	35	35

*Ανάλογα με τις προτιμήσεις των μαθητών

ΜΑΘΗΜΑ	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΜΑΓΕΙΡΙΚΗ - ΤΡΑΠΕΖΟΚΟΜΙΑ		
	Α' Τάξη	Β' Τάξη	Γ' Τάξη
Θρησκευτικά	1	1	1
Ελληνικά	5	5	5
Ιστορία και Αγωγή του Πολίτη	1	1	1
Φυσική Αγωγή	1	1	1
Μουσική	1		
Μαθηματικά	2	2	2
Φυσική	0	0	0
Χημεία	1	0	0
Αγγλικά	2	4	4
Γαλλικά ή Γερμανικά ή Ρωσικά*	2	2	2
Επιλεγόμενα (Εμβάθυνσης, Ενίσχυσης, Εμπλουτισμού, Εξειδίκευσης)		4	4
Τεχνολογία και Εργαστήρια Κλάδου και Ειδικότητας	17	15	15
Εφαρμογές Η.Υ.	2		
Σύνολο περιόδων	35	35	35

*Ανάλογα με τις προτιμήσεις των μαθητών

ΜΑΘΗΜΑ	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ - ΥΠΟΔΟΧΗ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΟΡΟΦΩΝ ΚΑΙ ΜΟΝΑΔΩΝ		
	Α' Τάξη	Β' Τάξη	Γ' Τάξη
Θρησκευτικά	1	1	1
Ελληνικά	5	5	5
Ιστορία και Αγωγή του Πολίτη	1	1	1
Φυσική Αγωγή	1	1	1
Μουσική	1		
Μαθηματικά	2	2	2
Χημεία	1	0	
Αγγλικά	3	4	4
Γαλλικά	2	2	2
3η Γλώσσα Γερμανικά / Ρωσικά *	3	3	3
Επιλεγόμενα (Εμβάθυνσης, Ενίσχυσης, Εμπλουτισμού, Εξειδίκευσης)		4	4
Τεχνολογία και Εργαστήρια Κλάδου και Ειδικότητας	13	12	12
Εφαρμογές Η.Υ.	2		
Σύνολο περιόδων	35	35	35

*Ανάλογα με τις προτιμήσεις των μαθητών

Εξεταζόμενα μαθήματα

Τα Εξεταζόμενα Μαθήματα σε όλα τα έτη και σε όλες τις Κατευθύνσεις – Κλάδους – Ειδικότητες είναι τα εξής πέντε:

1. Νέα Ελληνικά
2. Μαθηματικά
3. Φυσική
4. Τεχνολογία I
5. Τεχνολογία II

Για κάθε Κλάδο καθορίζεται από τη Διεύθυνση Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης το τι θεωρείται ως Τεχνολογία I και Τεχνολογία II.